

V tovarne bo vstopil zaslužni mir. Brnenje strojev bo za nekaj dni utihnilo. Delovni ljudje bomo za nekaj dni pozabili na svoje delo. Pozabili pa ne bomo na tiste narode, ki se še vedno borijo za svobodo. V teh dneh, ko slavimo mednarodni dan dela, bodo naše misli še bolj povezane z njimi. To tembolj, ker Slovenci slavimo dvojni praznik – slovenski narodni praznik ob obletnici Osvobodilne fronte in mednarodni delavski praznik.

Bralcem Našega časa čestitamo ob 27. aprilu in 1. maju in jim želimo veliko novih delovnih uspehov ter veselega prazničnega razpoloženja!

● V VELENJU SPREJELI PRORAČUN

Bogati z revnim proračunom

Odborniki velenjske občine so se na zadnji seji, ko so sprejemali občinski proračun, znova srečali z istim, za njih neresljivim vprašanjem. Gre za to, da sodi občina Velenje med najbolj razvite v Sloveniji, saj je po narodnem dohodku prva na Štajerskem. Pod republiškim povprečjem, in sicer na 51. mestu pa je po proračunski porabi. Do takšnega sila neugodnega razmerja je prišlo zavoljo tega, ker smo v Sloveniji iz leta v leto povečevali proračunsko potrošnjo. Na drugi strani pa smo jo omejevali v določenih odstotkih in pri tem nismo upoštevali razvoja posameznih občin, zlasti rasti prebivalstva, gospodarstva in splošnih potreb.

V občini Velenje so v zadnjih dvajsetih letih podvojili število prebivalstva, močno pa so povečali gospodarsko rast. Neusklajeno določeno razmerje med gospodarsko razvitostjo in proračunsko potrošnjo je privedlo do tega, da ima letos občinski proračun na voljo le 22 milijonov dinarjev. Če primerjamo Celje, ki ima enkrat več prebivalcev od Velenja, občinski proračun pa kar za 53 milijonov večji, potem vidimo, da je Velenje bogata občina z revnim proračunom.

V Velenju si pri zadovoljevanju skupnih potreb pomagajo z različnimi skladi. Najpomembnejši je vsekakor sklad za negospodarske naložbe, v katerega se stekajo sredstva krajevnega samoprispevka in združena sredstva delovnih organizacij. Pomembni pa so še skladi za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč, za komunalno dejavnost, cestni in drugi. V vseh skladih je več denarja kot znašajo čista proračunska sredstva. V teh dneh pa v občini razpravljajo o družbenem dogovoru za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti. Po predlogu naj bi imela temeljna izobraževalna skupnost letos 64,2 milijona din dohodka, kulturna skupnost 5,3 milijona, telesno kulturna skupnost 3,2 milijona, otroško varstvo 23 milijonov, pokojninsko zavarovanje 114 milijonov, zdravstveno varstvo 86,7 in zaposlovanje 1,6 milijonov dinarjev.

Velenjski proračun, ki zajema 22 milijonov, so razdelili tako-le: 11 milijonov za delo državnih organov, 3,1 milijona din za socialno varstvo, 2,2 milijona za družbene organizacije in društva, 3,9 milijona za negospodarske naložbe, 280.000 za komunalo, 840.000 za gospodarske intervencije, 380.000 za zdravstveno varstvo, 300.000 za krajevne skupnosti itd.

Komentar tedna

Spet bomo slavili! Letošnje leto je sploh en sam praznik. Resnično. Dobili smo novo ustavo, zvezno in republiško. Za nami je VII. kongres Zveze komunistov Slovenije, ki je odločno začrtal delavčev in občanov jutrišnji dan. V naši, Saleški dolini, pa smo si začrtali razvojno pot do leta 1980 ter sprejeli nov občinski statut – ustavo v našem. Za nami pa so tudi, in to nadvse uspele, volitve prvih delegatov.

Pred nami pa sta dva velika praznika – 33-letnica ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda ter mednarodni delavski praznik – 1. maj.

V tem trenutku smo enotni in povezani, prav tako, kot so bili naši delavci, kmetje in delovna inteligenca ter vsi napredni ljudje, združeni v vse ljudske organizacije Osvobodilne fronte s Komunistično partijo. Čelu pred več kot tremi desetletji, ko smo začeli z narodno osvobodilno vojno in ljudsko revolucijo, da bi ustvarili pogoje za svoboden in vsestranski razvoj slovenskega naroda.

Preveva nam praznični optimizem! In to resnično! Dosegli smo pomemben napredek v razvoju naše samoupravne socialistične družbe, vse bolj pa so, tudi zaradi okrepljene vloge in dejavnosti Zveze komunistov, vidni rezultati prizadevanj uresničevanja Pisma predsednika Tita. Prazniki pa bodo zdaj nova priložnost za nas vse, za delovne ljudi in temeljnih organizacij združenega dela, pa za občane krajevnih skupnosti, da strnemo sile za uresničitev vseh tistih nalog, ki so zapisane v dokumentih VII. kongresa Zveze komunistov Slovenije in na katere opozarja tudi gradivo za bližnji X. kongres Zveze komunistov Jugoslavije.

Priče smo novim uspehom in delovnim zmagam. Z ustanovitvijo novih krajevnih skupnosti na mestnem področju Velenja smo samoupravo kar najbolj približali občanom in tako ustvarili pogoje za izjemno osnovnih celic naše družbe – krajevnih skupnosti. Oblikovanje temeljnih organizacij združenega dela že kaže prve uspehe. Hitro odločno se spreminjata položaj in vloga delovnega človeka v združenem delu, prav tako pa tudi občana v naši družbi.

Veliki uspehi so vidni tudi v Saleški dolini. Prav zdaj gradimo rekordno število družbenih najemnih stanovanj, pospešeno rešujemo probleme v šolstvu, varstvu, zdravstvu in na drugih področjih. Širši razmah dosegajo procesi sodelovanja in povezovanja gospodarstva, prav tako pa tudi drugih področij.

Ob letošnjem praznovanju obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda ter mednarodnega delavskega praznika smo zagotovo, bolj kot kdajkoli doslej odločeni, da okrepiamo vlogo položaj delavca v naši družbi. Ustvarjalna prizadevanja naših delovnih ljudi vse bolj krepijo našo samoupravno socialistično skupnost, naša hotenja pa so usmerjena v izpopolnitev in razvoj sistema, v katerem bodo delavci v celoti upravljali družbena sredstva in razpolagali s sadovi svojega dela.

Smo sredi zgodovinskega obdobja. Po vsej naši domovini. Prizadevamo si, da bi čimprej uresničili Titovo vizijo, izrečeno pred letom dni na I. Zboru federacije: „Mislim, da lahko z vso upravičenostjo strdim, da proizvajalci in vsi delovni ljudje še nikoli v zgodovini niso bili bližje uresnitvi vizije klasikov marksizma o razpolaganju z rezultati svojega dela in o svoji vodilni vlogi pri vodenju celotne politike družbe!“ To Titovo vizijo smo zapisali v ustave in statute, zdaj pa je na nas vseh, da te revolucionarne spremembe v bazi naše družbe, pa v proizvodnih odnosih in v vsej nadstavbi, čimprej uresničimo.

Te dni, ko znova pregledujemo rezultate opravljenega dela in ko se pogovarjamo o prihodnjih nalogah, se vse bolj zavedamo, da bomo lahko uresničili vse načrte, če bomo živeli v miru in v sožitju. Zato, ljubim prazničnemu razpoloženju, znova jasno in odločno poudarjamo, da je ozemlje naše Socialistične federativne republike Jugoslavije nedotakljivo in da bomo branili vsak košček naše socialistične domovine.

NŠ naš čas

26. april 1974 leto X št. 16 (225) cena 1,50 din

Glavni in odgovorni urednik Ljuben Naraks

● VELENJE

Dražja voda in toplovodno ogrevanje

V Saleški dolini se naselja širijo, v njih pa prebiva vedno več ljudi. Lani so ponekod bili več dni brez vode. Zlasti pereče je v nadstropnih stanovanjih v Velenju, v Zagradu, na Gubčevi cesti, v stanovanjskih blokih ob Kidričevi in Saleški cesti, na pokopališču Podkraj in drugje. Tudi industriji manjka vode, ker je tehnološki proces vezan na pitno vodo. Te pa v Saleški dolini manjka.

Komunalno obrtni center Velenje je izdelal načrt razvoja primarnih vodnogospodarskih objektov do leta 1980. Z njim naj bi v Saleški dolini in na področju Šmartnega ob Paki v sedmih letih rešili pereče stanje z oskrbo pitne vode. Objekte, ki naj bi jih po tem načrtu naredili, bodo veljali 55,8 milijonov dinarjev, oziroma 8 milijonov na leto. Zaradi tega so se odborniki na zadnji seji občinske skupščine Velenje strinjali s

predloženim programom komunalno obrtnega centra in s predlogom, da zvišajo ceno vodarini za 0,70 din na kubični meter porabljene vode. Za široko potrošnjo bo znašala vodarina s kanalščino 2 dinarja, za industrijo in obrt pa 2,50 dinarja. Na ta način bodo del manjkajočih investicijskih sredstev pridobili s povečano vodarino.

ZA 42 Odstotkov dražje toplovodno ogrevanje

Odbornikom je podjetje za distribucijo toplote Toplovod Velenje predložilo spremembo cene toplovodnega ogrevanja. Podjetje Toplovod kupuje toplotno energijo na pragu termoelektrarne Soštanj. Lani se je za 26 odstotkov podražil premo in sicer z veljavnostjo od 1. januarja dalje. Tudi termoelek-

trarna je z veljavnostjo za nazaj zvišala Toplovodu cene. Ta pa od potrošnikov ne more za nazaj uveljaviti razlike, zaradi tega je lani toplovodno podjetje imelo 1.550.000 dinarjev izgube. Rudnik je lani decembra znova vložil zahtevo za 40 odstotno povečanje cen lignitu. Spremenjene cene, ki jih bo uveljavila tudi termoelektrarna, bodo veljale od 1. januarja letos. Posledica teh podražitev bo zvišanje stroškov za toplotno energijo na pragu termoelektrarne kar za 83 odstotkov. Odbornikom je

direktorica Toplovoda Vali Zohar raztolmačila, da 42-odstotna podražitev ni pretirana, saj se potrošniki, ki so priključeni na toplovodno omrežje že sedaj grejejo ceneje kot tisti, ki morajo kuriti s premogom. Navedla je primerjavo, koliko stane 1 gigakalorija v individualnih kotlarnah pri kurjavi, brez dela in ostalih stroškov. Tisti, ki kurijo z velenjskim lignitom so le za dva dinarja na boljšem od onih, ki so priključeni na toplovodno ogrevanje.

● OBVESTILO BRALCEM

Zaradi prazničnih dni bomo naslednjo številko Našega časa izdali 10. maja. Do takrat pa smo vam pripravili v današnji, ki je obsežnejša, obilo zanimivega branja.

UREDNIŠTVO

● V PONEDELJEK PRVA SKUPNA SEJA

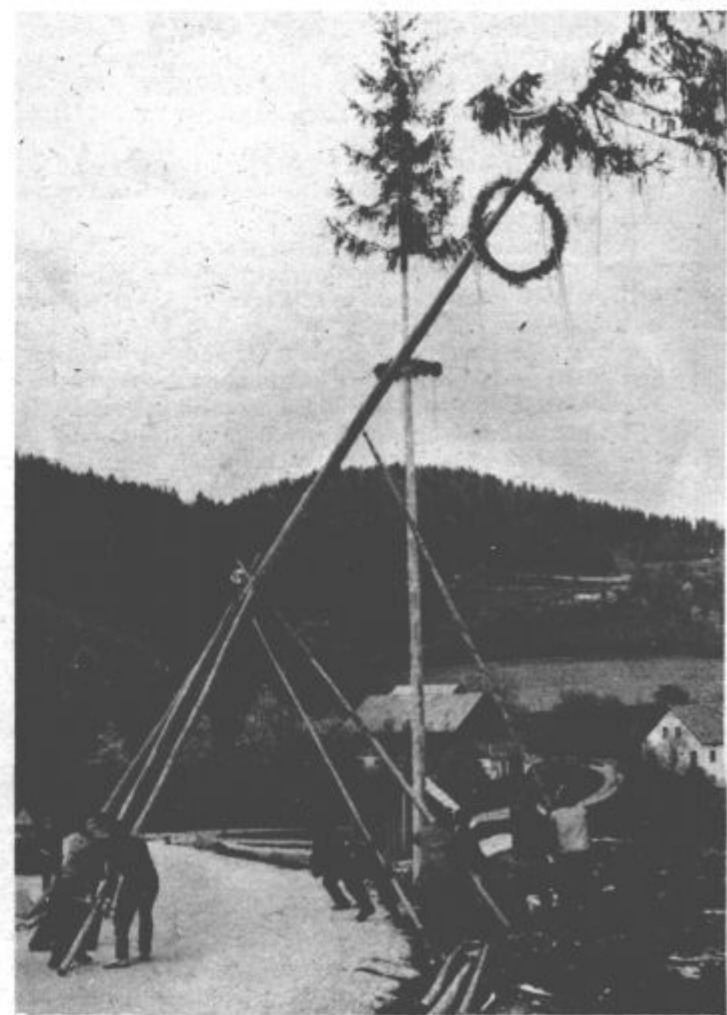
SZDL potrdila možne kandidate

Predsednik skupščine občine Velenje Nestl Žgank je za ponedeljek 29. aprila sklical prvo skupno sejo zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora. Na tej skupni seji bodo izvolili več komisij, sklepali o začasnem poslovniku občinske skupščine, izvolili predsednika in podpredsednika občinske skupščine, predsednika in člane izvršnega sveta, imenovali predstojnike temeljnih upravnih organov, izvolili delegata za prvo zasedanje zbora občinske skupščine SR Slovenije, izvolili pooblaščenega delegata za sklepanje zakonskih zvez, glasovali o listi kandidatov za člane predsedstva SRS in za delegate v zvezni zbor skupščine SFRJ in izvolili predsednike in namestnike v vse tri občinske zbore.

Na zadnji seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Velenje so znova razpravljali o možnih kandidatih za

občinski vrh. Za predsednika občinske skupščine so predlagali Nestla Žganka, podpredsedniška kandidata pa sta Hermi Groznik, učiteljica iz Velenja in Janez Miklavčič, strojni tehnik iz tovarne Gorenje.

Predlagani kandidat za predsednika izvršnega sveta je Franjo Kljun, dipl. inž., sedanjí direktor soštanjske usnjarne. Mandatar Kljun je izvršnemu odboru SZDL predložil listo članov izvršnega sveta. Predlagani kandidati so: Rudi Hudovernik, dipl. inž. sedanjí načelnik oddelka za gospodarstvo (kot podpredsednik), Vlado Zakošek, ravnatelj osnovne šole Miha Pintar Toleda (kot podpredsednik), Marjan Marinšek, dipl. pravnik, kot sekretar, Ivan Fece, Ciril Grebenšek, Ivan Gaber, Ivan Kolar, dipl. inž., Ferdo Kukovec, Viktor Mazej in Drago Tratnik. Vsi člani, razen Grebenska, bi bili profesionalno zaposleni.

PRAZNIČNI MLAJI – V Zavodnjah so postavili za praznične dni kar štiri visoke mlaje

KOZMONAVT SATALOV V JUGOSLAVIJI — General major Vladimir Aleksandrovič Satalov, kozmonavt in dvakratni heroj Sovjetske zveze, je te dni na obisku v Jugoslaviji kot gost zveze inženirjev in tehnikov. Ljudske tehnike in astronautike ter raketne zveze. Kozmonavt Satalov je trikrat poletel v vesolje, zdaj pa vodi priprave sovjetskih kozmonavtov. Pri nas se je Vladimir Satalov sestal s številnimi strokovnjaki in obiskal več mest. Na fotografiji se sprehaja po starem delu Zagreba.

OPERACIJSKI POSEG PROTI MOŽGANSKI KAPI — Na Švedskem so zdravniki razvili posebno tehniko s pomočjo katere lahko preprečijo možgansko kap. Smrtonosno izlivanje krvi v možgane ali zamašitev arterije s trombomom se pojavlja pri posebnih vrstah bolnikov. Zato strokovnjaki Karolinske bolnišnice s svojčvrstnim izumom, neke vrste merilcem pretakanja krvi, preprečijo najhujšo katastrofo — izliv krvi v možgane.

GRADNJA CESTE SARAJEVO — ZENICA — V srednjoročnem razvojnem načrtu SR Bosne in Hercegovine je predvidena gradnja in obnova vseh starih cest. V tej republiki se zavedajo, da se lahko navzven odprejo le z dobrim cestnim omrežjem. Najpomembnejša cesta, ki so jo že začeli graditi, je avtocesta med Sarajevom in Zenico. Cesta bo dolga 6 kilometrov in vodi ob dolini reke Bosne. Graditelji obljubljajo, da bodo cesto zgradili do konca leta.

Posebej za „Naš čas“
piše
Vlado Barabaš

Jugoslavija in svet

Italijanska vlada vztraja pri svojih uradno izraženih iredentističnih pretenzijah po delu suverena jugoslovanskega ozemlja. To povsem prepričljivo in nedvoumno dokazuje zadnja italijanska nota, ki nosi datum 16. april.

Dan pred tem je predsednik republike tovariš Tito v pogovoru z družbeno-političnimi delavci Sarajeva spregovoril tudi o odnosih z Italijo in jasno poudaril: „Želimo dobre in normalne odnose s sosednjo državo, vendar nikomur ne dopuščamo, da si lasti suverene dele SFRJ“. S tem je tovariš Tito Rimu odprl vrata za rešitev krize, ki je nastala izključno po italijanski krivdi, in tako je Titove besede razumela tudi večina italijanske demokratične javnosti.

Govor predsednika Tita v Sarajevu je potrdil neizpodbitno resnico, da je Jugoslavija znova, kdove kolikokrat že pokazala dobro voljo, željo in pripravljenost, da z Italijo živi v miru na podlagi medsebojnega spoštovanja, nevmešavanja in enakopravnosti.

Zato je zadnja italijanska nota še bolj nesprejemljiva, kajti italijansko zunanje ministrstvo ne le, da ni umaknilo aspiracij po jugoslovanskem ozemlju, kaže celo, da ne dopušča niti možnost, da bi kaj takega kmalu storilo. Toda italijanska diplomacija je teorijo o „italijanskem ozemlju takojimeno-vane cone B neuresničenega Svobodnega tržaškega ozemlja“ navidez zamenjala s samovoljnimi pravnimi konstrukcijami, z dvoličnim tolmačenjem sicer preciznih mednarodnih pravnih dokumentov in s tezami o domnevni podaljšani suverenosti Italije nad celotnim Svobodnim tržaškim ozemljem. V takšnih stališčih rimske vlade ni težko razkriti prizadevanj, da se prikrijejo aspiracije po integralnem delu jugoslovanskega ozemlja. Toda ugotovimo lahko, da so tudi povsem pravni argumenti na jugoslovanski strani močnejši kot pa na italijanski.

Jasno je, da Rim — kot kaže zadnja nota — z ničemer noče prispevati k odpravi krize, ki jo je sam povzročil. Toda jasno je tudi nekaj drugega. Napočil je trenutek resnice, ki se mu vlada premiera Rumorja ne more izogniti.

Voditelj italijanskih neofašistov Almirante je namreč v Trstu izjavil, da gre največ zaslug za uradne italijanske pretenzije do jugoslovanskega ozemlja prav na račun odločilnega vpliva italijanskih neofašistov na Rumorjev kabinet. Torej se za vladno politiko zares skrivajo neofašistične sile in potemtakem so bila povsem na mestu jugoslovanska odločna opozorila, da se v notah italijanske vlade skrivajo fašistična sanjarjenja o prisvajanju tujih ozemelj.

Petintrideseta povojna italijanska vlada je torej v svojo uradno politiko — sodeč po Almirantejevih besedah — sprejela fašistične teze. Tega do trenutka, ko to pišemo, Rumorjev kabinet še ni zanikal.

Zaradi tega mora italijanska vlada (če hoče, da ji bo kdorkoli verjel) javno, uradno, brez kakršnihkoli slepomišenj, nedorečenosti in skrivanja za namišljenimi pravnimi tezami:

- umakniti svoje ozemeljske pretenzije do Jugoslavije;
- prenehati s samovoljnim in netočnim tolmačenjem mednarodnih pravnih dokumentov (mirovne pogodbe in memoranduma o soglasju);
- končati svojo dvolično politično prakso (da namreč z besedami priznava nedotakljivost evropskih meja, dejansko pa ukrepa prav nasprotno);
- dokončno priznati že dvajset let trajajočo stvarnost, ki je ne morejo spremeniti nikakršna pogajanja in nobeni pritiski.

To ni nikakršen ultimat, pač pa zgolj nakazovanje poti za odpravo zaostritve, ki je v jugoslovansko-italijanskih odnosih nastala po krivdi Rumorjeve vlade. Dokler pa rimska vlada tega ne bo storila, smo lahko prepričani, da za njeno politiko in za njenimi uradnimi pretenzijami po jugoslovanskem ozemlju stojijo „sodobni italijanski črnosrajčniki“, neofašisti, ki so jim popolnoma tuja vsa načela normalnega mednarodnega političnega obnašanja, načela miru in sporazumevanja med narodi; skratka ljudje, ki si na vse kriplje prizadevajo onemogočiti napredne težnje za uraditev sodobnega sveta, ki ne morejo pozabiti idej „svojega“ Benita Mussolinija, po katerega poteh zdaj stopa kolovodja italijanskih neofašistov Almirante.

ZADNJE DNI PO SVETU...

● Golan v plamenih

Potem ko so na izraelsko-egiptovski črti premirja po dolgih razgovorih dosegli razmik med silami obeh strani in ko s tega področja že precej časa ne poročajo o nobenih incidentih, pa divjajo na golanški fronti med Sirci in Izraelci boji že več kot štirideset dni. Tako stanje vzbuja v krogih vseh miroljubnih sil veliko zaskrbljenost kljub temu, da so se sicer minuli teden v Washingtonu prvič že sestali predstavniki ene in druge strani, da bi začeli pogovore o razmiku.

Ta razmik, ki ga Siriji ocenjujejo zgolj kot tehnični predpogoj za nadaljevanje mirovnih razgovorov, bo, kot vse kaže, težje doseči od tistega na Sinaju, zakaj obe strani za zdaj vztrajata na svojem, razlike med stališči pa so precejšnje.

Nekaj upanja na boljše čase obeta sicer napovedani prihod ameriškega zunanjega ministra dr. Henryja Kissingerja, ki naj bi pomagal doseči kompromisno rešitev, toda čudežev vendarle ni mogoče pričakovati.

Bilo bi zares škoda, če bi se spopad na Golanu, kjer sodelujejo v bojih na obeh

strane tudi tanki, oklepniški letala in topovi, razmahnil do te mere, da bi postalo kakršnokoli razpravljanje o razmiku nemogoče, kajti očitno je, da miru na Bližnjem vzhodu nikakor ne bo mogoče doseči zgolj z razgovori med Egipčani in Izraelci (v kar sicer prvi ne pristajajo), marveč morajo biti pri tem udeleženi vsi, kar pomeni seveda tudi Palestinci.

Ob tem velja opozoriti, da so v Izraelu po odstopu ministrske predsednice Golde Meir izvolili na tajnem zasedanju centralnega komiteja vladajoče laburistične stranke novega kandidata za sestavo vlade, ministra Jacika Rabina. Kako bo njegova vlada ukrepala v bodočih mirovnih pogajanjih je težko reči, ni pa odveč pripomniti, da napovedujejo opazovalci nekoliko bolj trda stališča Tel Aviva.

● Francija pred volitvami

Medtem pa se v Franciji pripravljajo na predsedniške volitve, ki bodo 5. maja. Kdo bo novi francoski predsednik je še vedno stvar ugibanja, pri čemer pa se večina strinja, da je med množico dvanajstih (!) kandidatov izbor mogoč v bistvu le med

tremi: Chabanom Delmasom, Francoisom Mitterrandom in Giscard d'Estaingom. Za zdaj nobeden izmed te trojice nima odločilne prednosti med volilci, pa se zato nekateri nagibljejo k mnenju, da bodo morali v skladu s francoskimi volilnimi zakoni volilci počakati na odgovor do 19. maja, ko bo drugi krog volitev.

V dosednji predvolilni kampanji ni bilo presenečenja. Nobeden izmed kandidatov, ki jih je topot zares neobičajno mnogo (med katerimi pa jih velika večina nima niti najmanjše možnosti, da zmaga), ni postregel z novostjo ali vsebinsko spremembo svojega predvolilnega programa.

Kdo bo naslednik nedavno umrlega Georgesa Pompidouja bo tako znano šele nekaj ur po končanih volitvah in nikakor ne prej.

● Tretji teden na Vzhodni reki

Šesto izredno zasedanje generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku je preslo v svoj tretji teden. Doslej je v veliki dvorani sporočila svoje poglede na

zamotano paleto problemov surovin ter razvoja večina izmed prisotnih dežel članic, ki so se prijavile k razpravi.

S tem, da se splošna razprava nagiblje h koncu, se začena tudi tisto odločilno obdobje, ko naj bi dokončno formulirali sklepe, pri čemer se srečujejo predvsem z naslednjo dilemo: ali naj bodo ti sicer za vse sprejemljivi (ali vsaj za veliko večino), pa zato tudi hudo splošni in premalo akcijsko konkretni, ali pa naj bodo ostrejši, konkretni — pa čeprav se zaradi tega utegne z njimi ne strinjati pomemben del svetovnega parlamenta?

Dilema seveda ni zgolj akademska, zakaj zadržati pravzaprav v bistvo tega, kar se sedaj že tri tedne dogaja ob newyorški Vzhodni reki. Osnutka dveh resolucij, ki so jih predložili člani skupine 77 držav v razvoju, še vedno krožita med delegacijami, toda dokončnih odgovorov še ni.

Stališča so si slejkoprej še vedno hudo različna, pa čeprav je mogoče najti tudi stične točke.

Vsekakor bodo naslednji dnevi dovolj otipljivo pokazali, kaj si lahko obetamo od izrednega zasedanja, ki je bilo v krogih dežel v razvoju pričakovano z neprikritim upanjem — pa čeprav tudi z zavestjo, da v desetletjih in stoletjih nakopičenih problemov razvoja ne bo mogoče odpraviti prek noči.

ŠTIPENDIRANJE — Na pobudo delavcev Majdanpeka in Bora je bila ustanovljena skupščina Titovega sklada za štipendiranje mladih delavcev in delavskih otrok. Doslej se je včlanilo 9.465 delovnih kolektivov in več kot 18.600 posameznikov iz vse države. Ti so že vložili 191 milijonov dinarjev. Titov sklad je enoten za vso državo, medtem ko se bodo sredstva oblikovala po republikah in pokrajinah. Merila za podeljevanje štipendij so enotna.

POKROVITELJSTVO — Predsednik republike Josip Broz Tito je prevzel pokroviteljstvo nad jubilejnimi XX. igrami bratstva in enotnosti, ki bodo od 25. do 30. junija letos v Celju. Obstaja celo možnost, da se bo predsednik Tito tudi osebno udeležil jubilejnih iger, na katerih bodo sodelovali mladi športniki, pesniki, glasbeniki in drugi iz Vinkovca, Zrenjanina, Titograda, Tuzle, Ohrida in Celja.

ODGOVOR — Ob koncu svojega obiska v BiH se je predsednik Tito v Sarajevu sestal s tamkajšnjimi družbenopolitičnimi delavci in ob tej priložnosti v

daljšem govoru pojasnil jugoslovanska stališča do italijanskega pohlepa po delu našega ozemlja. Pri tem je poudaril, da se o mejah nimamo kaj pogovarjati, da ne smemo nikomur popuščati in tudi ne smemo dajati nobenih koncesij.

KANDIDATI — Republiška kandidacijska konferenca SZDL je določila za kandidata za člana predsedstva SFRJ in SRS Edvarda Kardelja. Za predsednika predsedstva SRS je predlagan Sergej Kraigher, za predsednika skupščine SRS dr. Marjan Brečelj, za predsednika IS skupščine SRS pa inž. Andrej Marinc.

SOTOČJE — Pripravljen je načrt za ureditev sotočja Save do leta 2000. Za popolno ureditev sotočja, ki je dolgo 900 kilometrov, bo treba do leta 2000 vlagati vsako leto približno milijardo 890 milijonov dinarjev. Načrt med drugim predvideva gradnjo 33 bazenov za elektro-gospodarstvo, 37 zaprtih kaset za ureditev namakanja, razna dela, ki naj zagotovijo varno plovbo, gradnjo hidroelektrarne, ureditev več ribnikov in podobno.

...IN DOMOVINI

ZDRAVILO — Prihodnji mesec bodo najbrž že podpisali pogodbo o uvozu zdravila proti raku „ftorafur“ iz Sovjetske zveze. Gre za enega novejših preparatov-citostatikov, ki ugodno delujejo pri več vrstah raka na želodcu. Sovjetsko podjetje Medeksport je že prodalo nekaterim našim farmacevtskim tovarnam za 2,3 milijona dolarjev blaga.

CENE — Predstavniki zveznega izvršnega sveta ter republik in pokrajinskih izvršnih svetov so podpisali dogovor o izvajanju letošnje politike cen. S tem dogovorom je določeno, da je treba negativni vpliv nenormalno visokega povečanja tujih cen razporediti na vso družbo. Breme ekonomskih težav, ki so nastale v zadnjem času, naj bi tako čutili vsi: Občani, delovne organizacije in družbeno-politične skupnosti. Določeno je tudi, da se do konca leta lahko povečajo cene za največ 11,1 odstotka v primerjavi s cenami iz lanskega

decembra. Življenski stroški naj bi se na sploh povečali za 8,8 odstotka.

DENAR — Nekaj več kot 200 direktorjev, profesorjev, zdravnikov, trgovskih potnikov, nogometašev in dva trenerja prvotirgaških ekip iz petih beograjskih občin, bo moralo vrniti svojim blagajnam 4,6 milijona dinarjev. Za toliko so prekoračili lanske maksimalno dovoljene zasluge, predvidene z družbenim dogovorom (največ 7.863 dinarjev na mesec).

MANDAT — Petnajsta volilna konferenca ZK Vojvodine je s potrditvijo političnih ocen, ki jih vsebujejo partijski dokumenti, sprejela sklepe, ki določajo osnovne smeri idejnopolične dejavnosti komunistov v tej pokrajini v prihodnjem obdobju. Soglasno so sprejeli tudi predlog, naj bi X. kongresu ZKS poslali pismo z zahtevo, naj tovariš Tita izvolijo za predsednika ZKJ brez omejenega mandata.

Življenje na Lomu se spreminja

V Topoljšico, kraj, ki postaja vse bolj zdraviliško in letoviško znan daleč naokoli, nas pot pripelje po lepi slikoviti dolini obdani z obeh strani z gozdnatim svetom. To prijazno dolinico ob Toplici zapira strmo pobočje — zaselek Lom, kjer je 54 hiš s 174 prebivalci. Hiše so po tem strmem pobočju raztresene precej narazen druga od druge in obiskovalcu se prvi hip zdi, da bodo zdaj zgrmele v dolino.

Življenje ljudi na Lomu je zelo trdo. Dolga leta so gledali v dolino pod sabo na lepe asfaltirane ceste. Tudi sami so si želeli ceste. Ne asfaltirano, ampak kaj takšno, da bodo tudi do svojih domačij lahko prišli z avtomobilom; da jim ne bo treba več prenašati tega kar potrebujejo za življenje v rokah, na menih ali prevažati na garah. Že dolgo so zavijali rokave, zabili so krampe ter se zagnali v spopad z naravo. Delo se zdaj ne bi bilo lahko. Ker je teren zelo skalnat, so jim pogostokrat odpovedali krampi in pomagati so si morali z razstrelivom ali drugimi stroji. Več let so gradili ceste, ki je za njih zdaj resnično pravo okno v svet. Glavna dela so končali lani. Morajo jo le še posuti s peskom in prek nje napeljati betonske kanalnice.

Komaj so si ljudje za silo na-

redili ceste, že so se lotili druge prav tako zelo zahtevne in težke naloge.

27. aprila lani, torej pred letom dni so pričeli priprave za gradnjo vodovoda. Ker gredo dela že h koncu, smo se prejšni teden odpravili med te prijazne ljudi. Njihovi obrazi so v teh dneh zagoreli od sonca, ki se mu izpostavljajo pri delu, njihove roke, vajene težkega dela pa so te dni žuljave; zaradi skalnatega terena, ki so mu ponekod kos le s kompresorjem in želje, da bi v njihova stanovanja čimprej stekla dobra pitna voda. Delajo vsi. Mladi in stari, pa tudi tisti Lomčani, ki imajo že kakšno leto čez sedemdeseto.

„Na lomu ni nobenega izvira vode,“ nam je ob prihodu dejal predsednik gradbenega odbora David Jazbinšek. Zato smo že leta in leta odvisni od vode, ki

jo nastrežemo s streh v vodnjake, ki smo si jih morali v ta namen skopati. Zaradi bolj redkih padavin v zadnjih letih, je pomanjkanje vode postajalo vse bolj občutno. V izgradnjo vodovoda so nas silili tudi higienški razlogi, saj je ozračje iz dneva v dan bolj onesnaženo, to potrjuje tudi bakteriološki izvid vode na Lomu. Najprej smo želeli vodovod vleči s Slemenca. V tem primeru bi vodo dobili vsi. Tudi gospodinjstva na vrhu Loma. Vendar se v to akcijo zaradi ogromnih stroškov, ki bi pri tem nastali, nismo spustili. Na privolitev uprave bolniške enote v Topoljšici smo sklenili, da bomo vodo vlekli iz njihovega rezervoarja, kar je bilo za nas edino sprejemljivo glede finančnih stroškov. Takoj smo se lotili zbiranja sredstev. Na zboru občanov februarja lani smo sprejeli sklep, da bomo referendumsko sredstva, 100.000 dinarjev, ki so bila namenjena za adaptacijo prosvetnega doma v Topoljšici, porabili za vodovod. Konec leta smo dobili še osem starih milijonov iz občinskega sklada

Učenci osnovne šole in krajanji so složno pomagali, da so dela čimprej zgotovili

za komunalne potrebe. Naši prošnji so se doslej odzvale tudi nekatere delovne organizacije oziroma TOZD (RLV, Lesna Šoštanj, Tovarna usnja Šoštanj, trgovsko podjetje Zarja Šoštanj in Elektro Slovenj gradec).

Prebivalci Loma smo tudi zelo hvaležni gasilcem iz Topoljšice, mladinski organizaciji, zaposlenim v zdravilišču ter učencem osnovne šole v Topoljšici,

čas napredovala. Po zbranih podatkih smo v tem času napravili več kot 50 tisoč udarniških ur. Vode, ki bo stekla še letos, se bomo po svoje še bolj razveselili kot ceste.

ROZALIJA PENŠEK: „Kadarkoli je bila suša, smo bili brez vode. Pomagali smo si tako, da smo lovili deževnico, če pa tudi te ni bilo, smo si oprtali brente ali posode ter se

od rok, ker kopamo v samo skalo. Vsak je moral skopati 85 metrov. Tisti, ki smo imeli lažji teren, smo priskočili na pomoč drugim, da dela ne bi zaradi težjega terena preveč zaostala. Moramo drug drugemu pomagati, če hočemo, da ne bomo žejni.“

FRANC DELOPST: „Včasih je bil Lom zelo siromaški. Nismo imeli vode niti ceste. Vodo smo nosili iz Strmine. Pozimi je bila hoja zelo nevarna in niso bili redki primeri, ko ti je tik pred domom spodrsnilo in moral si spet nazaj.“

IVANA LESNIKA smo srečali, ko je s prikolico nekaj prevažal. S 73. leti je najstarejši krajan pri graditvi vodovoda. Kljub visoki starosti je od jutra do večera pri vodovodu. Povedal je, da je lani napravil okrog 700 udarniških ur, letos pa jih ima tudi že blizu 100.

Ko smo se vračali z Loma, smo razmišljali o besedah, ki jih je izrekel Karel Lukanc, tajnik gradbenega odbora za ceste: „S tem, ko smo na Lomu zgradili ceste, se je življenje zelo spremenilo. Ljudje so začeli podirati stare in lesene hiše ter zidati nove. Prej to ni bilo mogoče, ker nismo mogli kje pripeljati gradbeni material.“ Z isto vneto in trdno voljo kot izgradnje ceste, so se lotili tudi gradnje vodovoda. In verjamemo jim, da bo v njihove kuhinje že letos stekla pitna voda, takšna kot jo pijemo po vsej dolini. In potem jim ne bo treba več zaskrbljeno gledati v nebo in čakati kdaj se bodo na njem pojavili črni oblaki ter jih rešili suše.

David Jazbinšek

Ivan Lesnik

Franc Delopst

Rozalija Penšek

Karel Lukanc

ki so nam pomagali kopati vodovod.“

Odpravili smo se skoraj po tri kilometre dolgi terasi vodovoda, ki gre po cesti, naprej ter se ustavili pri KARLU LUKANCU: „Prav zdaj sem zaradi suše brez vode. Ponjo se vozim zdaj, ko imamo ceste, s fičotom v Strmino. Ceste smo si gradili od leta 1954 naprej. Gradnja je zaradi skalnatega terena zelo po-

odpravili na pot v dolino. Zdaj ko smo si skopali dva vodnjaka nam sicer vode ne zmanjka več, kljub temu pa si zelo želimo, da bi voda čimprej pritekla po vodovodu. Zavedamo se, da bo veliko bolj dobra in zdrava.“

SAMEC ANTON: „Vodo nosim že trideset let. Na hrbtu ali pa v rokah, zato sem se seveda z velikim veseljem odločil, da bom sodeloval pri izgradnji vodovoda. Delo nam gre počasi

● ZAKLJUČNA PREDSTAVA NAŠE BESEDE 74

V Šmartnem ob Paki

Prosvetno društvo Bratov Letonje v Šmartnem ob Paki je bilo letos z Občinsko zvezo kulturno prosvetnih organizacij Velenje organizator zaključne predstave „Naša beseda 74“.

Prvi večer — v četrtek 18. aprila so se predstavili: Prosvetno društvo Topoljšica s skečem Bedak, Kulturno umetniško društvo „Ivan Cankar“ Gimnazija Velenje z večerom Kajuhove poezije in Prosvetno društvo Šentilj z enodejanko Prihranjen funt.

Drugi večer so nastopali: člani KUD „Anton Askerc“ RSC Velenje z odlomkom Cankarjeve drame Hlapci, člani Amaterskega gledališča

Velenje z večerom ciganske poezije in člani domačega prosvetnega društva s slovenskimi baladami in romancami.

Oba večera je bila dvorana polna. Večina so bili mladi ljudje in so se izkazali kot dobri potrošniki kulture. Tudi organizacija je bila dobra.

Od nastopajočih so najbolj navdušili poslušalce člani Amaterskega gledališča Velenje s cigansko poezijo, ki so jo izredno doživeto uspeli predstaviti hvaležnemu občinstvu. Tudi domačini so bili odlični in jih je občinstvo prav tako toplo sprejelo. V Šmartnem ob Paki so bili doslej večkrat organizatorji raznih prireditev in so se vedno izredno do-

bro izkazali. Tokrat pa so pokazali tudi potrebo po kvalitetnih prireditvah. Morebiti bo prav, da bi pogostejše bile širše prireditve v tem kraju in pred tako hvaležnim občinstvom.

● ZADNJI PETKOV KULTURNI TEDEN

V petek zvečer bo zadnji „petkov kulturni večer“ v tej sezoni.

Tokrat se nam predstavlja pisatelj SMILJAN ROZMAN tudi kot slikar. Odprli bomo razstavo njegovih akvarelov. Kulturni večer pa so pripravili člani Kulturno umetniškega društva „Ivan Cankar“ Gimnazije Velenje in bo obsegal področje literarnega ustvarjanja Rozmana.

Smiljan Rozman sodi med najplodovitejše sodobne slovenske literarne ustvarjalce. Izbor njegovih del je zelo bogat in obsežen. Napisal je romane, povesti, mladinske romane, radijske in televizijske igre, drame; piše pesmi.

Tokratni velenjski gost bo pripravljen tudi na razgovor o svojih delih. Zato bi bilo prav, da bi mu ob obisku zastavljali tudi svoja vprašanja. Gotovo je v naši občini veliko bralcev njegovih del, saj je zaradi vedrosti zelo priljubljen pisatelj. Potiho naj tudi povemo: gotovo ne bo odklonil podpisa, če bo kdo prinesel njegovo delo in ga poprosil za podpis.

„SIGMA“ -ŽALEC

SAVINJSKA INDUSTRIJA OPREME IN GRADBENA MONTAŽA

NOVO NA TRGU

PRVI TRAJNO GOREČI
KOTEL NA TRDO
IN TEKOČE GORIVO

— specialno prirejeno
kurišče za zgorevanje
vseh vrst domačih goril
in odpadkov

— gori od 5 do 20 ur
z enkratnim polnjenjem

— velik emajliran bojler
kapacitete 150 l

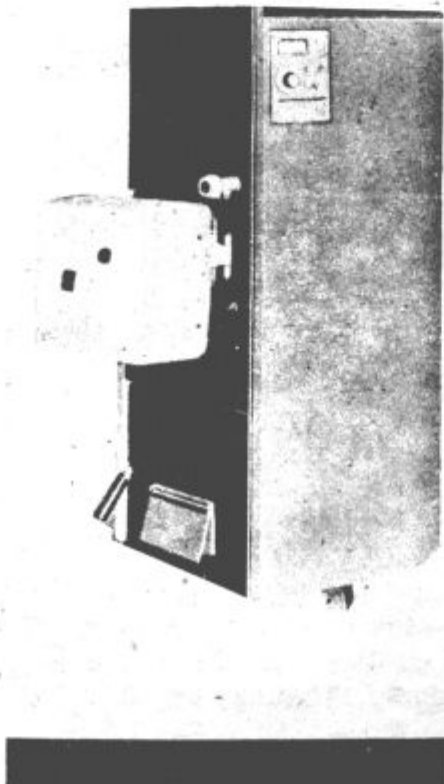
— odlični izkoristek

— moderna oblika

— mali gabariti

— avtomatsko delovanje

— kapacitete od 30.000 do
560.000 kcal/h

SODOBNA ŠOLA — ODLIČNI USPEHI

Člani avto moto društva Šaleška dolina so na rednem občnem zboru v soboto, 13. aprila pregledali delo v preteklem dvehletnem obdobju ter v razpravi opozorili na več pomanjkljivosti, ki jih bo treba v Velenju glede na vse večji porast motornih vozil čimprej odpraviti. Izvolili so tudi nov 15-članski upravni odbor in podelili več republiških in društvenih priznanj posameznim članom za njihovo dolgoletno delo v društvu.

Poročilo o delu je podal dosednji predsednik Milan Lukman. Tudi v minulem obdobju so največjo skrb posvečali preventivi in vzgoji v cestnem prometu. Z otvoritvijo najsodobnejše avto šole v Sloveniji septembra lani, s stalno razstavo o preventivi in napredku v prometu ter z nastavitvijo pedagoškega to dejavnost še razširili in seveda zelo izboljšali.

V letu 1972/73 je društvo organiziralo 12 tečajev, ki se jih je udeležilo 450 kandidatov. Po otvoritvi nove šole poteka pouk vsak dan in to tako, da ga lahko obiskujejo tudi tisti, ki imajo izmensko delo. Kolikor več znanja pridobijo kandidati, ki obiskujejo šolo, ki ima najsodobnejše učne pripomočke, najboljše pove podatke, da jih prvi

opravi izpit kar 95 odstotkov, medtem ko je ta odstotek pri tistih, ki se pripravljajo sami — doma, ta številka porazna. Kar 55 odstotkov jih mora po dvakrat ali pa celo večkrat na izpit. Društvo tudi zelo tesno sodeluje s svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri skupščini občine, z združenjem šoferjev in avtomehanikov kot tudi z vsemi šolami pri vzgoji predšolske in šolske mladine.

V društvu si zelo prizadevajo, da bi v šolo pritegnili čimveč članov, ki že imajo izpit. Zato bodo organizirali razne debatne večere ter jih popestrili z različnimi vzgojnimi filmi. Ob koncu takšnega večera pa bi izvedli za vse udeležence — seveda, če bodo to želeli anonimni test s pomočjo testnih pol ali pa s te-

starjem, napravo, ki jo bodo v kratkem dobili. S tem želijo članom, ki že več let vozijo motorno vozilo, omogočiti ponovni preizkus znanja.

V preteklem dvehletnem obdobju je avto-moto društvo Šaleška dolina beležilo lepe uspehe tudi na področju avto-moto športa. Leta 1972 so organizirali cestno hitrostne dirke za prvenstvo Jugoslavije, avtorally za prvenstvo Slovenije, njihovi športni sodniki pa so sodelovali tudi pri izvedbi avto-rallyja invalidov ter mednarodnega rallyja, ki je potekal prek Velenja v Avstrijo. Člana društva Hubert Camlek in Peter Pogorelec pa sta lani med prikoličarji v kategoriji B do 1000 kubičnih centimetrov celo osvojila državno prvenstvo.

V razpravi, ki je za tem sledila, so opozorili, da bi morale dati šole še večji poudarek prometni vzgoji učencev, k temu pa lahko bistveno prispevajo tudi starši, zlasti s tem, da že predšolske otroke navajajo na promet. Obenem so menili, da bo treba v občini čimprej rešiti problem parkirnih prostorov, ki jih že zelo dolgo primanjkuje, ter se pogovoriti o prometu na nekaterih ulicah, ki postajajo ozko grlo zaradi vse večjega števila motornih vozil.

Ob koncu občnega zbora so podelili več republiških in dru-

štvenih priznanj posameznim članom za dolgoletno delo v društvu. Priznanje AMZ Slovenije za zasluge so prejeli Milan Lukman, Jože Očep, Anton Pirmanšek, Alojz Ferlin, Ciril Kemperle, Ivo Grajzl, in Bogo Gnezda.

Častni znak AMZ Slovenije so dobili Jože Zakošek, Ivan Pirc, Božo Tekavc, Karel Ferlež, Egidij Petretič, Hubert Camlek, Franjo Skornišek in Peter Pogorelec, priznanje društva pa so podelili Ludviku Gruntu, Antonu Pirmanšku, Ivanu

Grajzlu ter Jožetu Očepku. Tej priliki naj še omenimo, da je dobil prvi in dolgoletni predsednik velenjskega avto-moto društva Ivan Fece na nedavni skupščini AMZ Slovenije zlato plaketo. To je najvišje priznanje, ga podeljuje republiška zve-

Hubert Camlak prejema zase in za svojega sovozača pokoja za osvojeno državno prvenstvo.

3. SEJA SKUPŠČINE ZAČASNE SKUPNOSTI ZDRAVSTVENEGA VARSTVA IN ZAVAROVANJA RAVNE NA KOROŠKEM:

Družbeni dogovori in sporazumi

Na Ravnah na Koroškem je prejšnjo sredo, 17. aprila, zasedala skupščina Začasne skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja Ravne na Koroškem. Sprejela je predlog samoupravnega sporazuma o uresničevanju programa in o osnovah za financiranje zdravstvenega varstva in zavarovanja v tem letu ter o prispevnih stopnjah za posebne kategorije zavarovanih oseb.

Samoupravni sporazum o uresničevanju programa in o osnovah za financiranje zdravstvenega varstva in zavarovanja v letu 1974 med drugim določa, da si delovni ljudje na področju ravenske začasne skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja zagotavljajo s tem sporazumom splošno ambulantno varstvo in zdravljenje, specialistično zdravljenje in pomoč, porabo zdravil in injekcij, bolnišnično zdravljenje in njegovo nadaljevanje v zdraviliščih, zobozdravljenje s protetiko, prevoze z rešilnimi avtomobili, pa ortopedsko in ortotična pomagala, ostale prevoze in potne stroške v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenega varstva. Delavci pa si zagotavljajo še denarna nadomestila in povračila po programu. Za uresničitev take delovne usmeritve bo potrebovala Začasna skupnost zdravstvenega varstva in zavarovanja Ravne na Koroškem skupaj 197.276.000 din sredstev, in sicer za zdravstveno varstvo 140.114.000 din, za denarne dajatve 24.758.000 din, za ostale dajatve 5.239.000 din, za obvezno rezervo 4.833.000 din ter za ostale namene 22.332.000 din.

Skupščina Začasne skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja Ravne na Koroškem je na zadnji seji sprejela tudi fi-

nančni načrt skupnosti za letošnje leto. Vseh dohodkov naj bi zbrali 197.276.000 din, dohodkov po izločitvah (za rezervni sklad, investicije v zdravstvu in prenešene obveznosti) pa bi ostalo 170.111.000 din. V rezervnem skladu bi zbrali 2,45 % skupnih realiziranih dohodkov, za investicije v zdravstvu pa bi izločili skupaj 16.665.000 din.

Na seji skupščine so v načelu soglašali tudi s predlogi družbenih dogovorov o razmejitvi investicijskih obveznosti za naložbe na področju družbenih dejavnosti in državne uprave ter o prenosu določenih investicijskih obveznosti republiškega proračuna na samoupravne interesne skupnosti, o razmejitvi nekaterih obveznosti za financiranje zdravstvenega varstva, ki so skupnega pomena za republiko ter o prenosu določenih obveznosti republiškega proračuna na samoupravne interesne zdravstvene skupnosti in pa o razmejitvi obveznosti iz teh dveh družbenih dogovorov na samoupravne interesne skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja. Pri tem so poudarili, da bodo podrobno preučili, katere obveznosti se prenašajo in kakšev vpliv bo imel prenos teh obveznosti na poslovanje skupnosti oz. posredno na obremenitve zaposlenih in temeljnih organizacij združenega dela na območju skupnosti.

naš znanec

Med delovnimi dnevi ima Franc Pečovnik „svoje stanovanje“ kar v eni izmed pisarnj Projektnega biroja v Velenju, katerega direktor je. Vsak izmed njegovih šestih dni v tednu je zelo natrpan. V dopoldanskih urah ga obiskujejo poslovni partnerji, kadar jih sam ne poišče, vmes se posvetuje s strokovnjaki svojega podjetja, v popoldanskih urah pa so na vrsti priprave na delovne naloge naslednjega dne.

Direktor Pečovnik je eden izmed tistih ljudi, ki ne poznajo osemurne službene zadolžitve, marveč pristopa k sleherni dejavnosti s svojo celotno osebnostjo. Prekomerne družbene obveze pa ne utesnjujejo Pečovniku osebnega življenja, saj je znan tudi po tem, da je že vrsto let vnet in navdušen alpinist, skrbno pa se posveča tudi svoji družini. Najin pogovor zadeva predvsem odnos nas vseh do narave in njenih lepot in alpinizma, ki ga goji med privrženci tega enkratnega športa šaleški alpinistični klub.

Kako ste se znašli med alpinisti in kje ste si razvili čut za naravo?

„Sem iz kmečkega rodu, moji starši imajo domačijo v slikovitem in idiličnem Taboru pri Vranskem. Rana leta sem prebil sredi čudovite narave, zrastle sem čisto z njo. Komaj enajst let mi je bilo, ko sem že odšel od doma in se začel sam preživljati pri nekem kmetu v Zalcu. Tam sem opravljal vsa poljska dela, poleg tega pa sem obiskoval nižjo gimnazijo in pozneje srednjo gimnazijo v Celju. 1954. leta sem maturiral in se takoj vpisal na univerzo, brez štipendije, ki jo takrat kmečki otroci nismo bili deležni. Na strojni fakulteti sem se resno lotil dela, čeprav sem si moral s priložnostnimi deli tudi sam služiti kruh in to vse do tretjega letnika študija, ko se mi je vendarle posrečilo

najti štipenditorja v Bosni. Pred koncem študija sem odšel za tri mesece na Finsko in za eno leto v Nemčijo, kjer sem se materialno opomogel. Že v Ljubljani, posebno pa v Nemčiji, me je prevzela želja, da sprostim svoje mladostne stiske in kljubujem posledicam hude bolezni z obiskovanjem gora. Po končanem študiju sem eno leto odsluževal štipendijo v puščobni Lukovici, kjer sem še rajši preganjal dolge ure s plezanjem po bosanskih gorah. V prvem mesecu 1962. leta sem prišel v Soštanj in se zaposlil v elektrarni. Tu sem se kmalu seznanil z alpinistom Marjanom Pusovnikom in Dušanom

Franc Pečovnik

Kukovcem. Zelo radi smo izrabili sleherni priložnost, če se nam je ponudila kdaj razen v soboto in nedeljo, ter jo mahnilo zabijati kline v Savinjske Alpe.“

Kakšni so vaši občutki kadar se spopadate s stenami?

„Ako se alpinist poda v steno premišljeno, kakor pravi človek, potem odpade vsako izzivanje nevarnosti. Tako pa se lahko pleza le s popolno alpinistično opremo, pomisliti pa je treba še na to, da se lahko med vzponom spremenijo vremenske razmere. Zaradi tega alpinisti nikoli ne pleza brez nahrbtnika, v katerem je spravljeno dovolj obleke in hrane, za primer, če bi ga stena zadržala čez noč. Plezanje zahteva od človeka psihično in fizično vzdržljivost, ki se najbolje potrdi v neugodnih pogojih vzpenjanja. Za alpinista je tedaj najbolj nevarno predati se paniki, kar je lahko celo usodno zanj. Seveda tudi nevarne okoliščine v gorah

skrivajo v sebi nepopisne čare, a niso povezani s tveganjem.“ Franc Pečovnik ne misli, da je plezanje posebno junastvo, ki mu ne bi bil kos še marsikdo.

„Ločiti moramo športno in tekmovalno, prestižno plezanje, kamor sodi na primer vzpon alpinistov na Himalajo, na Eiger itd. Tovrstni dosežki dobijo odmev v svetovni alpinistični in javnosti. Takšno plezanje zahteva prekomeren napor, ki ga redko kdo zmore, alpinistu pa ne daje

prav nobenega užitka. Znano je, da je v Himalaji neisproslen mraz, polna je vlage in gomazečih pijavk, viharjev, temu pa se pridružeta še redek zrak in naporna nožnja pred premagovanjem njene višine.

Povsem drugačno je rekreativno plezanje, to je tisto za široke množice, ki je v naših prelepih apnenčastih gorah kljub nevarnosti drugačno kot v pusti Himalaji ali v mračnem Eigerju, čeprav je tudi v naših gorah moč najti vse težavnostne stopnje.“

Kakšne so razmere v slovenskem alpinizmu v primerjavi s svetovnim?

„Slovenski alpinizem je po mojem prepričanju visoko razvit, tako po opremljenosti alpinistov in klubov, v katerih se le-ti

združujejo, kot po pripravi in organiziranju alpinističnih tur. Širša javnost pa alpinizmu ni dovolj naklonjena. Večina ljudi najbrž ne bo nikoli doumela, da je to eden najlepših športov. Vseh športih se govori veliko preveč o denarju, alpinisti pa materialne možnosti najdemo sami, čeprav alpinizem ni prav nič poceni šport. Pravi športnik mora po mojem v vsak šport vložiti največ svojega, voditi ga mora idealizem in ne materializem.“

Povejte nam kaj o vaših vzponih!

„Precej sem preplezal naših, švicarskih, italijanskih in drugih gora. Najraje plezam v Kamniških Alpah in v Julijcih. Naš klub se lahko pohvali z mnogimi dosežki. Največji uspeh do zdaj je vsekakor lansko premaganje Eigerja, ki sta ga dosegla Ivan Kotnik in Franc Verko, naša ekspedicija je bila pred leti tudi na Troidindenu na Novreškem, Kukovec je bil v slovenski alpinistični ekipi, ki je šla na Kavkaz, z uspehi v naših gorah pa se lahko merimo z vsemi drugimi alpinističnimi klubi v Sloveniji.“

Franc Pečovnik je še poudaril, da šaleški alpinistični klub ne pozablja na svoj podmladek. Zanj prireajo tečaje s predavanji, ki bodoče alpiniste seznanijo z vsem, kar jih čaka v gorah.

In še misli, ki dobro predstavi lik Franca Pečovnika:

„V današnjem času mnogi ljudje ne vidijo več narave, ne vedo več, kaj bi v njej počeli, zato jo previrajo zaprti v pločevinaste škatle. Ljudje, ki se naravnemu okolju še niso povsem odtujili, potrjujejo to „zvezo“ s svojo vzdržljivostjo, pa tudi s pristno družabnostjo in z nepopučenim obnašanjem.“

Cetudi nam današnja civilizacija ponuja nešteto nevarnih udobnosti, ki pridobijo sčasoma lastno silo, s tem da nas suženjsko obvladajo, pa bodo še vselej med nami „zdravi posamezniki“, ki bodo kljub razviti tehniki in visokemu standardu radi hodili v gore.

MARJETKA EBERLINC

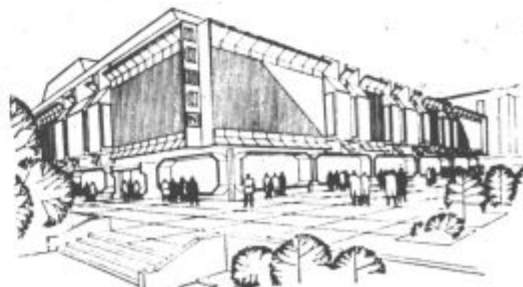
Nnama

VELEBLAGOVNICA
VELENJE

ima stalno na zalogi celoten asortiment gospodinskih strojev GORENJE I. in II. vrste.

PRI NAKUPU Z GOTOVINO PRIZNAVAMO POSEBEN POPUST, DOSTAVA NA DOM BREZPLAČNA.

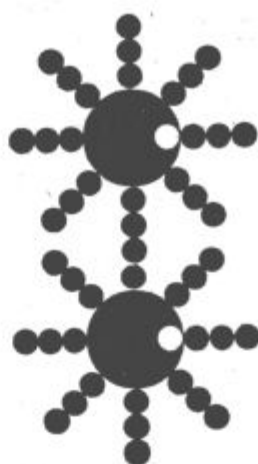
Potrošniški kredit odobravamo vsak dan, razen nedelje, od 8. do 18. ure ter nudimo za pohištvo in barvne televizorje 20 tisoč dinarjev, za industrijsko blago pa 10 tisoč dinarjev kredita.

Ljubljanska banka

*čestita za praznik dela —
1. maj vsem občanom,
poslovnim prijateljem
in varčevalcem*

**podružnica
VELENJE**

**hotel
paka**

Gostinsko podjetje PAKA Velenje

Vsem cenjenim gostom in poslovnim prijateljem želi kolektiv gostinskega podjetja PAKA iz Velenja mnogo nadaljnjih uspehov in iskreno čestita ob prazniku delovnih ljudi — 1. maju.

Ko boste med prvomajskimi prazniki obiskali Velenje, pridite ob velenjsko jezero, kjer vas bomo solidno postregli. Ne pozabite obiskati MINI GOLF in s prijatelji preživeti ure rekreacije.

Zvečer pa se oglasite v hotelu PAKA in se razvedrite ob prijetni plesni glasbi v nočnem baru. Tokrat smo vam pripravili posebno zanimiv barski spored, v katerem nastopajo priznani artisti in plesalke STRIP-TEASA.

VABI VAS KOLEKTIV GOSTINSKEGA PODJETJA „PAKA“ VELENJE!

TOZD rudnik lignita Velenje TOZD termoelektrarna Šoštanj TOZD elektrostrojni obrat TOZD zunanji obrat TOZD proizvodnja gradbenega materiala TOZD plastika in zaščitna sredstva TOZD avtopark TOZD stanovanjsko gospodarstvo TOZD družbena prehrana in gostinstvo TOZD tiskarna in delovna skupnost skupnih služb

RUDARSKO- ELEKTROENERGETSKI KOMBINAT VELENJE

čestita delovnim ljudem in občanom ob prazniku dela — 1. maju ter želi nadaljnje delovne uspehe

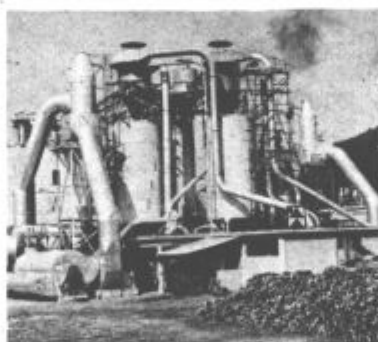
Projektivni biro Velenje

PRIPOROČAMO SVOJE USULGE!

Poslovnim prijateljem
in vsem delovnim ljudem
čestitamo ob prazniku dela —
1. maju!

**GLIN
NAZARJE**

GOZDNI OBRAT ŠOŠTANJ

želi mnogo delovnih
uspehov in prijetno
praznovanje!

TRGOVSKO PODJETJE
„ZARJA“
ŠOŠTANJ

čestita ob 1. maju in se priporoča

DELOVNIM LJUDEM
IN POSLOVNIM PRIJATELJEM
ČESTITAMO ZA 1. MAJ —
MEDNARODNI PRAZNIK DELA

**TOVARNA
USNJA
ŠOŠTANJ**

GALIP — ŠOŠTANJ

Iz zanimivega programa nudimo:
— moderno izvedene kop. kadi, razno embalažo, moderne
gumbe in okrasno okovje

Poslovnim prijateljem in vsem delovnim ljudem iskreno čestitamo ob prazniku dela — 1. maju

MLADINSKA KNJIGA
Velenje

želi ob 1. maju — mednarodnem dnevu dela mnogo delovnih
uspehov.

Za prvomajske praznike
obiščite
gostinske obrate

GOSTINSKEGA PODJETJA
„KAJUHOV DOM“
ŠOŠTANJ

IZDELOVALNICA
GUMIRANEGA
PAPIRJA

VELENJE

Ob mednarodnem prazniku dela — 1. maju želimo vsem
delovnim ljudem in poslovnim prijateljem nove delovne
uspehe

STRNIMO NAPORE
ZA LEPSI JUTRIŠNJI DAN!

Delovnim ljudem in občanom iskreno čestitamo za slovenski
praznik 27. april in mednarodni delavski praznik 1. maj

SKUPŠČINA OBČINE VELENJE
OBČINSKA KONFERENCA SZD
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKO ZDRUŽENJE ZB NO
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

**GIP
»VEGRAD«
Velenje**

*Članom kolektiva,
občanom in delovnim
ljudem velenjske občine
želimo prijetno
praznovanje
in čestitamo ob 1. maju
— mednarodnem dnevu
dela*

**URAR — ZLATAR
PIREČNIK
Velenje, Celjska cesta 37**

Želim prijetno praznovanje in čestitam!

**VETLOBNi NAPISI
EKLA ME
VETLOBNA TELES A**

**anko Dobnik, ing.
oštanj, Tekavčeva 1**

Čestitam za praznik dela in priporočam svoje usluge!

**FRIZERSKO — KOZMETIČNI SALON MUJADŽIČ VE-
LENJE**

Čenjenim strankam želi srečne prvomajske praznike in se
riporoča za obisk

**Slaščičarna
MOVH
Šoštanj**

Čestitamo za 1. maj in priporočamo svoje slaščičarske
izdelke!

**APETNIK
DI CEHNER
Velenje, Prešernova 7**

se priporoča in čestita ob 1. maju!

**Cvetličarna IRIS
Velenje**

se priporoča in želi prijetno praznovanje

**Frizerski salon IVICA — VIKICA
Velenje, Celjska cesta 14**

Priporočamo se za obisk in čestitamo ob 1. maju

Š ČAŠ

● 15. JUNIJA BO NA GRAŠKI GORI — GORI JURIŠEV ZBOR SLOVENSКИH PIONIRJEV,
NAJVEČJA PRIREDITEV OTROK PRI NAS V TEM LETU:

Gora jurišev bo znova oživila

Pred petimi leti, 1969 leta so slovenski pionirji prvokrat prehodili legendarno pot XIV. divizije od Suhorja do Mozirskih planin. Pohoda po 12 slovenskih in 14 hrvaških občinah, kjer je vodila leta 1944 pot borca Štirinajste, se je udeležilo okrog 30.000 pionirjev iz obeh bratskih republik, zaključna prireditev pa je bila v Velenju.

Letos, ko potekajo tri desetletja od slavnega pohoda XIV. divizije na Štajersko, bodo mladi znova krenili na pot, da bi se naposled 15. junija zbrali na Graški gori — Gori jurišev na zboru slovenskih pionirjev, ki bo največja otroška prireditev pri nas v letošnjem letu.

Glavni gostitelj slovenskih in hrvaških pionirjev in drugih gostov bo občina Velenje, v priprave pa sta se vključili tudi občini Mozirje in Slovenj Gradec, ki sta s predstavniki zastopani tudi v osrednjem organizacijskem zboru in v posameznih komisijah. Osrednjemu odboru predseduje Janez Vinkler iz Ljubljane, podpredsednik pa je Martin Primožič, predsednik občinske konference SZDL Velenje.

Organizacijo zbora slovenskih in hrvaških pionirjev na Graški gori so podprle Občinska skupščina Velenje in vse družbeno politične organizacije, pričakujejo pa podobno pomoč in razumevanje tudi temeljnih organizacij združenega dela in vseh drugih. Veliko dobre volje za pomoč kažejo tudi prebivalci partizanske vasi Plešivec, ki so pripravljeni storiti vse, kar je v njihovi moči, da bi se mladi sredi junija na Graški gori kar najbolj počutili.

Udeleženci zbora pionirjev bodo šli na Graško goro iz dveh smeri; iz Mislinjske doline bodo krenili na pot pionirji iz Štajerske in Koroške, drugi pa iz Velenja. Pešačili bodo najmanj uro, in sicer v kolonah, na čelu kolon pa bodo pionirski prapori, zastave in harmonikarji. Slavje na Graški gori se bo začelo ob enajstih, glavni govornik pa bo Viktor Avbelj — Rudi.

Na začetku slovesnosti bo uprizorjen partizanski napad na Graško goro, na slavnostni prostor pa bo prikorakala v spremstvu borcev Pionirska XIV. divizija, sestavljena iz pionirjev iz občin iz Slovenije in Hrvaške, kjer se je pred tremi desetletji prebijala Štirinajsta divizija na Štajersko. Predstavniki Pionirske XIV. divizije bodo predali prapor zadnjemu komandantu XIV. divizije Tonetu Vidmarju — Luki in mu predali dnevnik, ki ga bodo pisali med pohodom. Raport pa bodo predali tudi pionirji, ki bodo predali kurirčkovo pošto Predsedniku Titu za njegov 82. rojstni dan.

V polumnem kulturnem programu bodo sodelovali združeni

šolski pevski zbori, 2 godbi na pihala, moški pevski zbor in recitatorji. Slavje in program bo izzvenel v veliki želji vseh pionirjev za mir v svetu. Zato bodo na Graški gori spustili tudi pisa-

ne balone s parolami o željah mladih za mir, spustili pa bodo tudi golobe — simbole miru.

Po kulturnem programu in zborovanju se bodo zbrali pionirji ob tabornih ognjih, kjer bodo formirali posamezne partizanske enote. Ob tabornih ognjih se bo, po partizanskem kosilu, ki ga bo pripravila JLA, začel program, ki ga bo obeležilo igranje fanfar, dviganje za-

stav in prižiganje ognjev. Priložnostni program bodo pripravili ob tabornih ognjih udeleženci zbora sami, borci pa jim bodo pripovedovali o revolucionarni poti posameznih partizanskih enot. Sledil bo tudi krajši zabavni program. Predvidoma ob četrti uri popoldan pa bo več tisoč udeležencev velikega zbora pionirjev začelo zapuščati Graško goro — Goro jurišev.

V četrtek, 18. aprila so učenci osnovne šole Gustav Šilih Velenje skupaj s podružnično šolo v Paki priredili prisrčen sprejem kurirčkovi pošti s pozdravi predsedniku Titu za njegov rojstni dan. Na slovesnosti pri spomeniku padlega kurirja v Paki, ki so se je poleg učencev in učiteljev omenjenih šol, udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij velenjske in slovenj-
grške občine, je spregovoril predstnik občinskega odbora ZZB NOV Filip Lesnjak. Kurirčkovo pošto, ki so jo v Pako prinesli pionirji osnovne šole na Kozjaku, so pionirji Gustava Šiliha sprejeli z obljubo, da jo bodo varno ponesli naprej do prve javke.

Na Rudarskem šolskem centru Velenje so bile v petek, 19. aprila volitve v samoupravne organe OZD RŠC, svete TOZD in v komisije delavske kontrole OZD, TOZD in delovne skupnosti skupnih služb. Od 2109 volilcev jih je volilo 1966 ali 93 odstotkov, med njimi prvič tudi vsi učenci.

● VELIKA PRIPRAVLJENOST DELOVNIH LJUDI IN MLADIH ZA SPREJEM V ZK:

Letos že okrog 100 novih članov ZK

Naši delovni ljudje kažejo vse večjo pripravljenost za sprejem v Zvezo komunistov. Ta pripravljenost, posebej še delavcev iz neposredne proizvodnje in mladine, da se lotijo razreševanja vseh problemov in nalog, pred katerimi je v tem trenutku vsa naša samoupravna socialistična skupnost, je še posebej izstopala v času priprav na VII. kongres Zveze komunistov Slovenije in na X. kongres Zveze komunistov Jugoslavije.

Tudi v Šaleški dolini smo priče takšnemu razpoloženju in pripravljenosti. Lani so v občini Velenje sprejeli v Zvezo komunistov okrog 400 novih članov,

kar je med drugim tudi odraz velikega zaupanja v avantgardo delavskega razreda. Vse pa kaže, da bo letos število novospreglatih komunistov še večje. Mno-

žični sprejemi novih članov v Zvezo komunistov so bili doslej že na Gimnaziji Velenje, na organizaciji ZK Velenje — teren ter na organizaciji prosvetnih delavcev, kjer so skupaj sprejeli v ZK 44 novih članov. Zadnji petek pa so sprejeli v Zvezo komunistov 45 novih članov tudi na organizaciji ZK Rudarskega šolskega centra Velenje. Med novospreglatimi člani so dijaki poklicnih in srednjih šol, mladi delavci iz neposredne proizvodnje ter mlajši prosvetni delavci. Na sprejem novih članov se pripravljajo zdaj tudi komunisti v TGO Gorenje Velenje, na Rudarsko elektro energetske kombinatu Velenje ter še v vrsti drugih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti. Istočasno pa poteka ustanav-

ljanje novih organizacij ZK. Te so v zadnjih tednih že ustanovili v Gostinskem podjetju Paka Velenje, v Kleparstvu — vodovod Šoštanj, v Izdelovalnici gumirane papirja Velenje ter v Vzgojno varstveni ustanovi Velenje. V Škalah pri Velenju pa je začel delovati v okviru tamkajšnje krajevne skupnosti stalni aktiv članov ZK. Ustanovitev organizacije ZK pripravljajo tudi v okviru temeljne organizacije združenega dela Pošta Velenje ter še v nekaterih drugih temeljnih organizacijah združenega dela v Šaleški dolini, koder komunisti dozdaj niso bili povezani. Računajo, da bodo še letos delovale v prav vseh temeljnih organizacijah združenega dela organizacije Zveze komunistov.

**MIRO HUDOVERNIK
TESARSTVO
VELENJE**

Ob prazniku dela iskreno čestitam!

OSREDNJA PROSLAVA DNEVA OF

Osrednja proslava slovenskega praznika ob dnevu Osvobodilne fronte bo v petek, 26. aprila ob 18. uri v Domu kulture Velenje. Priložnostni govor na tej svečani prireditvi bo imel član izvršnega odbora SZDL Vlado Zakošek. Pevci mešanega mladinskega zbora gimnazije Celje in dekliškega zbora gimnazije Velenje pa bodo izvedli kulturni spored.

V imenu žirije za podelitev priznanj OF, bo priznanja podelil Stane Ravljen, član izvršnega odbora SZDL in predsednik žirije.

Letošnja priznanja Osvobodilne fronte bodo v velenjski občini prejeli JOŽE JERIČ, rudar iz velenjskega rudnika, za aktivno večletno delo v družbenopolitičnih organizacijah Pesja, MIRKO ŽOLNAR, dipl. ekonomist iz REK, za aktivno delo v planinskem društvu Velenje, IVAN TAJNIK, uslužbenec, za aktivno delo v družbenopolitičnih organizacijah Gorenja, HERMAN MRAK, delavec v TEŠ, za aktivno delo v krajevni organizaciji SZDL Lokovica, JOŽE SVETINA, učitelj, za aktivno delo v družbenopolitičnih organizacijah Zavodnje in LJUBAN NARAKS, novinar, za aktivno večletno delo v družbenopolitičnih organizacijah občine Velenje.

Mirko Žolnar

Ivan Tajnik

Herman Mrak

Jože Jerič

Jože Svetina

Ljuban Naraks

IVAN GLOJEK, kmet iz Šmartnega ob Dravi, priznanje prejme za utrjevanje ljudske oblasti in uvajanje sodobnega kmetovanja.

EDI HERMAN, ekonomski tehnik v Glin Nazarje, priznanje prejme za dolgoletno družbenopolitično delo v občini.

VINKO KNAPIČ, čuvaj lovskega rezervata iz Luč, priznanje prejme za požrtvovalno delo v krajevni samoupravni in družbenopolitičnih organizacijah.

AVGUST KRIŽNIK, upokojenec v Nazarjih, priznanje prejme za dolgoletno družbeno delo v organizacijah in društvih.

STANKO MIKLAVC, upokojenec iz Ljubnega ob Savinji, priznanje prejme za požrtvovalno delo v krajevni samoupravi.

OSVALD ŠVERC, lesno – industrijski tehnik v Glin Nazarje, priznanje prejme za dolgoletno družbenopolitično delo.

Šest priznanj Osvobodilne fronte

Posebna žirija pri Občinski konferenci Socialistične zveze delovnih ljudi Slovenj Gradec je sklenila, da bo ob letošnjem 27. aprilu – obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda podelila 6 Priznanj Osvobodilne fronte, in sicer 5 občanom ter občinski organizaciji Rdečega križa Slovenj Gradec.

Priznanja Osvobodilne fronte prejmejo letos v Slovenj Gradcu:

VINKO HAJTNIK, delavec, zaposlen v Obrtnem in instalacijskem podjetju „Instalater“ Prevalje, doma iz Pameč. Je predsednik krajevnih organizacij SZDL Pameče. Kot mlad aktivist dobi Vinko Hajtnik Priznanje Osvobodilne fronte za požrtvovalno, aktivno in ustvarjalno delo pri razvijanju in krepitvi krajevnih samouprave.

IVAN LAKOŠEK,

upokojenec iz Slovenj Gradca. Ima pomembne zasluge iz časov ljudske revolucije ter za zavzeto delo pri izgradnji socialistične domovine. Kot aktivist in borec NOB se je takoj po osvoboditvi vključil v akcijo ustanavljanje kmetijskih obdelovalnih zadrug. Bil pa je tudi predsednik občinskega odbora Zveze združenih borcev NOV Slovenj Gradec.

MILAN RAZDEVŠEK,

Pravnik, upravitelj Splošne bolnišnice Slovenj Gradec. Bil je aktivni udeleženec NOB. Priznanje Osvobodilne fronte pa prejema za posebne zasluge v dneh revolucije ter za zavzeto delo pri izgradnji socialistične domovine. Zraven drugih družbeno političnih dolžnosti je bil tudi poslanec socialno zdravstvenega zbora Skupščine SR Slovenije. Pomembne zasluge pa ima tudi za razvoj slovenjgraške Splošne bolnišnice.

TONE TURČNIK,

profesor na Ekonomskem šolskem centru Slovenj Gradec. Priznanje Osvobodilne fronte prejme za aktivno in ustvarjalno delo na področju organiziranosti in dejavnosti družbenopolitičnih organizacij, prosvete in kulture. Ima posebne zasluge tudi pri organiziranju lokalne radijske postaje v Slovenj Gradcu, saj je bil med ustanovitelji. Kaže pa tudi izreden posluš za delo z mladimi in je mentor šolskega glasila „Mladi ekonomist“, ki je prejelo leta 1970 nagrado revije „M“ – „Zlato ptico“.

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIŽA SLOVENJ GRADCA

pa prejme letos Priznanje Osvobodilne fronte za posebne zasluge pri organiziranju prostovoljnih krvodajalskih akcij ter za organiziranje vrste drugih humanitarnih in solidarnostnih akcij v Mislinjski dolini.

Prvomajsko slavlje

Tudi v Šaleški dolini bo mo z več priložnostnimi slovesnostmi proslavili mednarodni delavski praznik – 1. maj. Na večer pred praznikom bo na Titovem trgu promenadni koncert Rudarske godbe, sledil pa bo ognjemet. Na velenjskem gradu pa bo zagorel kres. 30. aprila zvečer bodo zakurili velik kres tudi na Lubeli nad Skalami, ob kresu pa se bodo zbrali prebivalci Škalskega borca in mladina.

1. maja bo pri Andrejevem domu na Slemenu osrednja slovesnost ob 70-letnici Planinskega društva Šoštanj.

Pokrovitelj slavlja je Tovarna usnja Šoštanj. Do planinske postojanke na Slemenu bodo na praznik dela odšli tudi šoštanjski usnarji s člani družin in tam proslavili svoj praznik tako, kot so ga delavci praznovali pred desetletji.

Prispevki za spomenik v Trbovljah

Tudi organizacije Zvez sindikatov Slovenije bodo prispevale del potrebnih sredstev za postavitev spomenika ob 50-letnici zloma Orjuna junija letos v Trbovljah. Občinski sindikalni svet Velenje je za spomenik v Trbovljah prispeval 10.500 din, občinski sindikalni svet iz koroških občin pa so prispevali naslednje zneske: Dravograd 1.400 din, Radlje ob Dravi 2.100 din, Ravne na Koroškem 6.300 din in Slovenj Gradec 2.800 din.

● RAZGOVOR OB PRAZNIKU

1. maj je bil razglašen za mednarodni praznik dela leta 1889, torej pred 85 leti. Na prvem kongresu II. Internacionalne so se za to odločili v spomin na prve majske dni leta 1866, ko je bilo v Chicagu v spopadih ubitih in ranjenih okrog 200 ljudi.

Na Slovenskem je bilo prvo praznovanje mednarodnega delavskega praznika 1890. Tudi naš delavski razred je začel gledati v boljšo bodočnost. Prizadevati si je začel, da tudi sam začne uresničevati hotenja, za katera se je boril svetovni proletarijat, ki je leto za letom javno in odločno manifestiral svojo revolucionarno hotenja, pa tudi prvo vizijo novega, delavčevega jutrišnjega dne.

Nov delavčev jutrišnji dan, kakršnega so si zamišljali naši proletarci še pred pol stoletja, že dolgo ni več vizija. Vgradili smo ga pred tremi desetletji v temelje naše nove socialistične skupnosti, še posebej pa smo ga poudarili v delavskih ustavnih dopolnilih in v novih ustavah.

Prvomajski prazniki postajajo pri nas tako vse bolj manifestacija dejanske moči in vloge delavcev in njihovih hotenj, hkrati pa so tudi priložnost za pregled doseženih uspehov ter za dogovor o novih nalogah sedanje etape graditve naše samoupravne socialistične družbe. Gre za oblikovanje take samoupravne družbe, v kateri bodo postali delovni ljudje v združenem delu resnični gospodarji svoje usode.

Ob prvem maju znova in znova poudarjamo geslo „Delu čast in oblast“. Zato smo se odločili, da v praznični številki predstavimo nekaj slik iz življenja enega od tisočev delavcev Šaleške doline, iz življenja starega knapa Baltazarja Mevca, kakor jih je napisal novembra 1972. leta velenjski dopisnik RTV Ljubljana, novinar Marijan Lipovšek:

Šaleška dolina si je nadela praznično podobo. Bila je sobota, 7. oktobra. Hkrati z občinskimi prazniki so slavili velenjski rudarji pomembno delovno zmago. V Pesju so dogradili nov izvozni nadkop. Na slovesnost so prišli tudi številni gostje, saj je nova naprava pomembna za vse naše gospodarstvo in družbo, saj omogoča nadaljnje povečanje proizvodnje lignita, po katerem je še zmeraj veliko povpraševanje.

Vsi so pričakovali, kdo od gostov bo prerezal vrstico tega novega izvoznega nadkopa.

Ugibanj je bilo kaj kmalu konec. Predsednik centralnega delavskega sveta Rudnika lignita Velenje, Karel Šilih, je iz množice praznično oblečenih rudarjev povabil Baltazarja Mevca. Videti je bilo, da je povabljenec vznemirjen. A le za trenutek. Ponosno in zravnano je stopil proti novemu izvozному jasku. Napočil je trenutek, ki se ga bo ta že sivolasi šaleški rudar še dolgo spominjal, z njim vred pa vsi velenjski knapje.

V navadi je, da začetek ali konec gradnje pomembnejšega objekta obeleži „reprezentant“ delovne organizacije, skupščine oziroma katerega drugega organa ali organizacije. Praksa doslej, nasploh, je bila taka, da si posamezniki, predvsem „reprezentanti“ pogostokrat prilaščajo zasluge za dosežke, ali pa jim te zasluge pripisujejo drugi. Pri tem največkrat, hote ali neho, pozabljajo, kdo je resnično omogočil uresničitev načrtov. Tisti, ki ustvarjajo sredstva, ki delajo, so bili do zdaj večinoma pozabljeni, potisnjeni v stran.

Na Rudniku lignita Velenje so se odločili, da bodo ob dograditvi novega izvoznega nadkopa Pesje, objekta izredno pomembnega za nadaljnji razvoj delovne organizacije, prekinili prakso „slamnatih reprezentantov“.

Dogovorili so se takole: resnično bomo veselili, če bodo prišli na naše slavje visoki gostje, ki smo jih vabili. Vendar pa mora izročiti namenu nov izvozni nadkop na vsak način eden izmed tistih, ki imajo največ zaslug za njegovo zgraditev.

O tem, kdo naj bo počaščen, niso dolgo razmišljali. Kaj hitro so se odločili. Izbrali so starega rudarja, ki je sodeloval pri gradnji več pomembnih objektov velenjskega premogovnika. Pred leti je bil tudi med graditelji izvoznega jaska Preloge. In zadnje leto je bil Baltazar Mevc, ki si je prislužil tudi več odlikovanj in priznanj, med tistimi, ki so gradili nov izvozni nadkop Pesje. Temu izredno discipliniranemu, vestnemu in vzornemu delavcu gre torej čast, da bo objekt izročil namenu!

Baltazar Mevc se je rodil v Ravnah pri Šoštanju. Doma na kmetiji je bilo kar osem otrok in ko je pred štiriindvajsetimi leti razmišljal, kje naj se zaposli, kje si naj poišče boljši kos kruha, kot bi mu ga lahko nudila domača kmetija, se je odločil za delo v bližnjem premogovniku.

„Prišel sem na rudnik 1948. leta, 8. februarja sem naredil prvi ših. Bil sem dan na „ro-

čno opavo“. To je bilo na „gezenku“, še pri Rudolfu šahu. Najprej sem prišel na udarniško številko s tem Hriberškom, na Klančnikovo številko. Tam sem postal že po prvih treh mesecih udarnik. Nato sem delal do maja 1948, ko sem že šel na izkop novega jaska Preloge. Tam sem pa delal vseskozi, dokler ni bil jašek zgrajen. No, potem je sledilo drugo delo – montaža jaskov, pa vzdržba vseh teh naprav, začele so se še investicijske vzdržbe, pa predor proti staremu jasku in vzdrževanje vseh naprav okrog bazenov za črpalke in druga dela.“

Po štirih letih dela v velenjskem rudniku je postal Baltazar Mevc 10 krat udarnik, sicer pa si je prvo udarniško značko prislužil že tri mesece po tem, ko je bil začel kopati lignit v nedrhi Šaleške doline.

Že štiriindvajset let, ob delavskih, nedeljah in praznikih, se srečuje z jamo, s črnim podzemljem, pa čeprav je prvi dan, 8. februarja 1948 mislil, da ne bo vzdržal niti en sam ših. Vajen svežega zraka in dela na prostem se je že kar takoj znašel na delovišču, kjer je bilo kar 35 stopinj vročine. Na tistem si je mislil, da bi bilo najbolje, da bi jamo kar takoj zapustil. Pa se je premislil – in vzdržal. Potem je vseskozi ostal zvest podjetju, kjer je začel delati.

Težko je delo rudarjev, pravi. Sam tegobe in napore rudarskega dela še kar dobro skriva. Ja, modruje, včasih smo bili knapje spoštovani, naše delo so resnično upoštevali in cenili. Dandanes malo kdo pomisli, kaj se pravi delati globoko pod zemljo. Kuverta rudarjev, vsaj velenjskih, je sicer tudi zdaj malo debelejša od kuvert drugih, vendar pa ni prostih sobot. Nedelj in praznikov skoraj ne poznajo.

Baltazar Mevc – Šaleški knap

Zadnje veliko delo je bila gradnja novega izvoznega nadkopa Pesje. „No zdaj, ko se je začelo odpiranje tega jaska Pesje, je bila zraven tudi naša skupina kopačev jaska, da smo postavili tam prve trakove, postavili vso mehanizacijo, skrbeli za vzdržbo trakov, delali smo na pripravah za odkope. Tako smo bili vseskozi povezani z jasko gradnjo. Za vse, kar je bilo potrebno storiti, je bila naša remontna skupina v pomoč. In to skozi od izkopa do končne izgradnje, do kompletne montaže in vsega.“

Baltazar Mevc je že dalj časa vodja skupine za vzdrževanje jaskov. Ta skupina je med drugim gradila tudi glavno raziskovalno progo v zahodnem delu jame Preloge. Pred dnevi pa je sodeloval tudi pri nameščanju novega presipnega jaska Družmirje. Takrat je bil Baltazar najgloblje v podzemlju. Kar 460 metrov globoko se je spustil.

In kakšen je zdaj njegov običajni delovni dan:

„Delo, ki ga zdaj opravljam, to so naši redni pregledi jaska. Zjutraj najprej pregledamo vse naprave vodilnic po jasku, da se lahko varno prevažajo rudarji na delo in z dela. Po zvezi in strojne naprave, potem pa skipe in vsa druga remontna dela, ki pridejo. In vse, kar je treba popravljati po jaskih in pri izvozu.“

Vzdržujemo tudi druge jasko. Stari jašek, Glinškov jašek je tu, pa zračni jašek in Rudolf šah. Torej vse te jasko vzdržuje naša skupina.

Ob nedeljah in praznikih pa pridejo na vrsto največja dela, veliki remont za nas. Takrat menjamo vodilnice, pride do menjave skipa, do menjave kletke ali vrvi – vse to. To se lahko dela samo ob nedeljah, oziroma v drugih dneh, ko ne delamo. Tako naša ekipa nedelj in praznikov ne pozna. Skoraj. Tako nekako bi rekel!“

Skoraj četrto stoletje dolgo ustvarjanje Baltazarja Mevca je kot kamen vgrajeno v mozaik dosežkov in razvoja velenjskega premogovnika in Šaleške doline. Z nasmeškom na licu zgovorno pripoveduje o izgradnji novega jaska Preloge, ki pomeni prelomnico v razvoju velenjskega premogovnika, pa o začetku gradnje novega Velenja. In o tem, kako so se včasih rudarjem pri delu pridružili tudi tisti iz uprave. Mimogrede pove še, da je bil član obratnega delavskega sveta in centralnega delavskega sveta rudnika. Veste, nadaljuje, če sami res ne bi odločali o vseh važnejših stvareh, ne bi bili uspehi takšni, kot so. Velenjski rudarji dosti razmišljamo o tem, kako bi še bolje delali. Kar se odločimo in sklenemo – mora držati!

Srečanj z novinarji, kot kaže, ni vajen. O tem ga sicer nisem spraševal, a se mi je vsaj tako dozdevalo. Nervoza si je med pomenkom v

obratni pisarni tešil s cigaretami, verjetno zato, da bi mu beseda vendarle kar najbolj stekla.

Baltazar Mevc in njegov tovariš Franc Gluk sta zdaj še edina „aktivna“ graditelja novega jaska Preloge. Nekaj rudarjev je zbolelo zaradi težkega dela in vročine v jami. Upokojili so jih.

Zato je bil presenečen, hkrati pa tudi vesel, da so se spomnili njega, moža iz stare garde velenjskih rudarjev, ki so mu bili sporočili, da bo slovesno odprl nov izvozni nadkop Pesje.

„Seveda, ko sem izvedel, da sem izbran za to, da bom prerezal trak in da bom odprl ta novi objekt, sem bi presenečen. Spraševal sem se, zakaj so izbrali prav mene. A vendar – počutil sem se počaščenega, da bom odprl ta objekt, ki je velikega pomena in ki bo pomemben tudi v bodoče za naš rudnik.“

In zakaj so se odločili zame? Tako vsaj mislim, da so priznali, da sem še eden najstarejših izmed tistih, ki smo bili na izkopu jaska Preloge in ki smo sodelovali pri izkopu jaska Pesje. Tako so dali priznanje staremu knapu.

Je pa tudi najbolj prav, da se je dalo tistemu, ki objekt zgradi in ki ga pozneje tudi upravlja, tisto čast in oblast, da je lahko objekt odprl!“

Velenjski rudar, ki se v tej oddaji srečujemo z njim, je v življenju dosegel tisto, kar si je najbolj želel. Ustvaril si je družino. Mevcova otroka sta že pri kruhu. Sin, ki se je izučil za orodjarja, je zdaj pri vojaki. Hčerka pa dela, podobno kot veliko drugih otrok in žena iz rudarskih družin, v tovarni Gorenje. V Šoštanju si je Baltazar postavil svojo hišo.

Zdaj je njegova edina, pa tudi toliko večja želja, da ga ne bi prehitro izdalo zdravje. Kar čudi se, kako je mogoče, da mu težko in naporno delo v šaleškem podzemlju ni pustilo večjih tegob.

Včasih, tako premišljuje sam zase, je bil prepričan, da se z dela v jami ne bo več vrnil. Nesreča tam doli ne počiva. Najhuje je bilo med gradnjo predora iz novega v stari jašek, ko je skupino rudarjev, v kateri je delal, zasulo. Zlomilo je 40 metrov proge tako, da so rudarji ostali na „ortu“ – delovišču, a so se pozneje po srečnem naključju rešili.

Podobno kot drugi rudarji tudi Mevc ni nikoli pomislil nase, če je bilo treba reševati sotovariše. Vsako življenje, ki so ga iztrgali podzemlju, je bilo dragoceno, predragoceno.

Resničnemu delu, pravi, moramo vrniti čast in oblast. Zato je bil zadnji čas, da smo sprejeli delavska ustavna dopolnila. Nadalje meni, da bi morali ta dopolnila čimprej in povsod tudi uveljaviti.

Rudarstvu in rudarjem se mora vrniti nekdanja veljava. Poglejte, pravi, pri nas smo se vseskozi zavedali, da mora biti kopanje lignita ekonomsko opravičljivo. Zato je produktivnost v lenjskih rudarjev na evropski ravni. Kljub težki mu jamskemu delu smo bili in smo še zmeraj sposobni, če primerjamo cene pri nas s cenami v Zahodni Evropi, konkurenčno kopati naš šaleški premog. Že dalj časa pa nas zato toliko bolj preseneča nerazumljiv in včasih celo krivičen odnos nekaterih do lignita oziroma do premogovništva nasploh. Z omalovažujočim stališčem do rudarstva odbijamo od tega stanu še tiste redke, ki bi se sicer odločili za ta težki poklic.

Velenjski knapi hočemo biti enakopravni člani naše skupnosti, saj smo sposobni prispevati za skupne potrebe najmanj toliko, kot drugi delavci in njihove organizacije – združenega dela. Hočemo enakopravno odločati o nadaljnjem razvoju gospodarstva in o zadovoljevanju naših skupnih potreb.

Tako je pribil Baltazar Mevc ob koncu pogovora tisto soboto, ko sva se srečala. Vedel sem. Jutri, v nedeljo, bo zanj običajni delovni dan.

Voščil sem mu: SREČNO! Želel sem, da bi mu ta pozdrav ostal izpolnjen še na mnoga zdrava leta vnaprej!

MARIJAN LIPOVŠEK

Lani 2.290 prosto-voljnih krvodajalcev

Na transfuzijski postaji Splošne bolnišnice Slovenj Gradec je v letu 1973 darovalo skupaj kar 2.290 prostovoljnih krvodajalcev iz Mislinjske, Dravske, Mežiške in Šaleške doline.

Največ prostovoljnih krvodajalcev je v preteklem letu iz občine Slovenj Gradec in sicer 1.350. Iz občine Ravne na Koroškem je bilo lani 346 prostovoljnih krvodajalcev, iz Dravograda 338 in iz občine Lenj 256.

Za vzgled drugim

„Rada sem delala, ko sem bila mlada. Tako tudi sedaj, čeprav sem 100-odstotno invalid.“ Tako nam je dejala 73-letna Aleksandra Čuček, invalidska upokojenka, ko smo se pred dnevi za trenutek ustavili v zelenici na Prešernovi cesti 9. Kljub temu, da je že stara in obnemogla, je v roke prejšnji teden motiko in začela pravičati zelenice, ki so jih pohodili tisti (ki so krog s te besede že zapisali?), ki jim prav malo mar, če je okrog njih svinjak lepo urejena okolica s cvetjem in okrasnimi grmičevjem.

„Vsakega kregam, ki tepta travo. Pa pravijo, da sem sitna. Drugi so pa s takšni, da se jih beseda sploh ne prime. bi dopovedala živini. Njo naženeš pa je mogoče, da je 73-letna Aleksandra. Obljubila mi je, da bo prekopala vse uničene zelenice, kljub temu, da je invalid, da je roke in noge ubogajo več tako kot tiste objestne vandaliste, ki se spravljajo na to kar je narejeno s tisoč in tisoč udarniški udarci, ki se sprašujejo, češ zakaj morajo biti v nice ponekod obdane z nizko žično ograjo. Zato dragi nevedneži(?), ker se vas le vzgojne besede sploh ne primejo!“

● AKTUALNA NOVIČA

● PUDPIS ZA SAMOUPRAVNI SPORAZUM

VELENJE, 23. aprila – Prejšnji mesec zaposleni v organizacijah združenega dela Gorenje Velenje, Gorenje – Sever, Gorenje – Muta, Gorenje – Lesna, Gorenje – Fara in Gorenje – Elrad sprejeli samoupravni sporazum o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela GORENJE, ZDRAVILNA PODJETJA, VELENJE. Samoupravni sporazum, ki so ga sprejeli pred letom, so zdaj dopolnili z določbami novih ustavnih zakonov, ki so ga sprejeli pred letom, ter v njem še bolj poudarili položaj in vlogo delovnega človeka v združenem delu.

Danes pa so pooblaščen predstojniki organizacij združenega dela Gorenja in Velenja, Subotice, Mute, Šoštanja, Slovenj Gradca in Gornje Radgone podpisali samoupravni sporazum o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela GORENJE, ZDRAVILNA PODJETJA, VELENJE. Načelno bo vsaka organizacija združenega dela sama odgovorna za izvrševanje in plačevanje obveznosti, skupni organ upravljanja pa delavski svet združenih podjetij.

Velenjski lignit dražji

Nasi premogovniki so se že nekaj mesecev srečevali s težavami, ker stare cene niso omogočale kritje vseh stroškov, rav tako pa tudi ne uresničevanje za letos sprejetih investicijskih programov. Zvezni izvršni svet je zato dovolil vsem premogovnikom, da do 50 % zvišajo cene premogu, to je za približno, kot je bilo predhodno dogovorjeno na medrepubliškem komiteju za tržišče in cene.

Rudarsko elektro energetski kombinat Velenje je podrazil velenjski lignit s 15. aprilom, odločali pa so se za maksimalno dovoljeno zvišanje cen, to je za 50 %, saj bodo lahko uresničili naloge, ki izhajajo iz letos sprejetega delovnega načrta.

Nove cene za velenjski lignit so naslednje:

si	196,20 din
oke	181,50 din
eh	139,50 din
ah	132,60 din
rob	130,30 din.

Zaenkrat na Rudarsko elektro energetskem kombinatu Velenje še niso določili novih cen za energetski premog, to je lignit, ki ga pošiljajo Termoelektrarni Šoštanj in Toplarni Ljubljana.

PROGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE
ERA
VELENJE

RAZGLAŠA

se sezonski zaposlitvi od 10. 6. do 20. 9. 1974 v
čitniškem domu PIRAN

KUHARICO
SKRBNIKA - EKONOMA

željen je zakonski par.
jave pošljite na upravo T. P. „ERA“, Velenje, Jenkova 6
4. 5. 1974.

● DANES PODPISUJEJO POOBlašČENCI DRUŽBENI DOGOVOR IN SAMOUPRAVNI SPORAZUM

Malo časa za javno razpravo

V ponedeljek, 22. aprila, sta sklicala Občinska skupščina Velenje in Občinski sindikalni svet Velenje v Domu kulture Velenje posvetovanje predstavnikov samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti skupnih služb iz Šaleške doline. Pogovarjali so se o financiranju skupne in splošne porabe v občini v letu 1974.

Na posvetovanju, ki ga je vodil tajnik Občinskega sindikalnega sveta Velenje, Franjo Mažgon, je najprej spregovoril o osnovnih značilnostih občinskega proračuna ter finančnih načrtov samoupravnih interesnih skupnosti član Štaba za koordinacijo samoupravnega dogovarjanja za splošno in skupno porabo, Ivan Fece. Zatem pa so predstavniki posameznih samoupravnih interesnih skupnosti obrazložili predloge samoupravnih sporazumov o programih temeljnih samoupravnih skupnosti za leto 1974 ter o združevanju sredstev za njihovo uresničitev.

Po zadnjih podatkih, ki so bili posredovani na ponedeljkovem posvetovanju, bodo potrebna za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti za letošnje leto naslednja sredstva:

temeljna izobraževalna skupnost 29.025.000 din
skupnost otroškega varstva 3.213.392 din
temeljna kulturna skupnost 5.324.238 din
temeljna telesna kulturna skupnost 3.194.543 din
začasna skupnost zdravstvenega varstva Ravne na Koroškem 86.774.654 din

skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije 114.797.928 din

skupnost zaposlovanja 1.670.349 din
za znanost 7.560.000 din

Za potrebe proračuna Skupščine občine Velenje pa bo treba v letu 1974 združiti 22.000.000 din

Udeleženci posvetovanja, žal vsi povabljeni niso prišli v kulturni dom, so predvsem poudarili, da je za javno razpravo o združenem dogovoru o osnovnih programiranju nalog in o oblikovanju sredstev za skupno in splošno porabo ter o samoupravnem sporazumu o osnovnih programiranju nalog in o oblikovanju sredstev za samoupravne interesne skupnosti v letu 1974 malo časa, saj je mo-

rala biti zaključena v četrtek, 25. aprila. Zato so poudarili nujnost, da se pravočasno pripravijo predlogi družbenega dogovora in samoupravnih sporazumov za leto 1975 tako, da bi jih pooblaščen predstavniki podpisali že v oktobru 1974.

Danes pa, pooblaščen predstavniki družbeno političnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti ter samoupravnih organov temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti skupnih služb v dvorani Skupščine občine Velenje podpisujejo družbeni dogovor o splošni porabi v letošnjem letu ter samoupravne sporazume o programih samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1974 ter o združevanju sredstev za njihovo uresničitev. Podpisovanje se je začelo ob 7. uri.

ISKRA SPOMINA

Aktivni udeleženec NOB ROK KLEMENŠEK, upokojenec iz Ljubnega pripoveduje:

„Od 11. 4. 1943 sem bil aktivni udeleženec NOB in sicer najprej kot bорец I. koroške čete, nato politični aktivist na terenu Solčava-Jezersko in kasneje v Podjurski dolini. Od avgusta 1944 sem bil pomočnik politkomisarja v III. bataljonu Vzhodnokoroškega oddelka in kasneje z enako funkcijo v II. bataljonu XIII. udarne brigade Mirka Bračiča.

Ze prve dni po okupaciji so začeli Nemci izseljevati zavedne, poštene in napredne ljudi, predvsem delovno inteligenco. Takšno delo okupatorja je bilo zadosten povod, da je tudi večina tistih ljudi, ki so bili doslej neaktivni, spregledala in začeli so se postopoma vključevati v narodno-osvobodilno gibanje. Po zaslugi domačih izdajalcev so bili v prvi polovici leta 1942 vsi dotedanji odbori Osvobodilne fronte izdani, prav tako pa tudi sodelavci. Sledile so množične aretacije naših najzavednejših ljudi. Nekateri od teh so se pravočasno umaknili v gozdove in se

prijeli partizanom.

Po množičnem streljanju talcev v Celju in Mariboru so Nemi ponovno pričeli z izseljevanjem. Med temi je bilo tudi mnogo otrok. Te otroke so v Celju odvzeli materam in jih nato odpeljali v razna otroška taborišča po Nemčiji, matere pa v koncentracijsko taborišče Auschwitz.

Na fašistični teror so ljudje odgovarjali tako, da so se še bolj oprijeli OF kot voditeljice osvobodilnega gibanja s komunistično partijo na čelu, za vojsko sposobni fantje in moške pa so se pričeli vse bolj aktivno vključevati v partizanske enote, ki so se tako iz dneva v dan večale iz čet v čete, bataljone, brigade.

Bil sem rajonski sekretar za ustanavljanje odborov OF, agitacije in politično delo. V začetku septembra 1943 je bil na mojo pobudo ustanovljen petčlanski odbor Osvobodilne fronte, sestavljen iz gozdnih delavcev. Imeli so deljene sektorje za gospodarstvo, propagando, obveščanje in povezavo z mladinskimi odbori. Delo je bilo težko, ker je imel okupator svoje mreže razporedene vsepovsod.

Kljub temu so nas ljudje tople sprejemali, saj so se zavedali, da bje-mo boj za osvoboditev slovenskega in vseh jugoslovanskih narodov.

Naloga političnih aktivistov je med drugim bila tudi ta, da v OF razen starejših vključujemo tudi mladino. Skupaj s tovarišem Stanetom Mavričem, ki je bil takrat sekretar Okrožnega komiteja SKOJ-a za

Za 1. maj — oživljena tradicija

Osrednja proslava letošnjega 1. maja bo ob 11. uri, združena s svečanostjo ob 70-letnici ustanovitve Planinskega društva Šoštanj pri Andrejevem domu na Slemenu.

Se v časih, ko delavski praznik 1. maj ni bil povsem legaliziran, so ga delavske množice po vsem svetu proslavljale na najrazličnejše načine — bodisi z ilegalnimi proslavami ali povorkami, pri nas pa ponavadi s shodi in masovnimi izleti v naravo, še najraje na markantnejše točke naših lepih planin in gora. Tradicija ter sla po naravi in gozdovih, ki so pljuča našega sveta, je proslavljanje 1. maja pri nas močno prisotno še posebej v vrstah delavcev, ki delajo dneve in tedne ter mesece in leta med hrumečimi stroji ali ob tekočem traku in miselnem delu v pisarni. Zato ni čudno, da je današnji stehnzirani in že napol avtomatizirani človek tembolj začel ceniti hojo v gore in sploh v naravo, kjer se pljuča nadihajo svežega zraka in spočije oko ter zbistri um ob pogledu na zeleno okolje naše tu in tam deloma še neokrnjene narave.

Ohranjen so številne fotografije iz predvojnih dni, ko so zasavski rudarji množično odhajali na Kum, Mrzlico in Kal, kjer so se srečevali z naprednimi delavci in mladino Savinjske doline. Velenjski rudarji in šoštanjki usnarji so skupaj z napredno misleno mladino predvojnih dni obiskovali Mozirске planine, Smrekovec in Kozjak. In tako je bilo tudi spet po vojni, ko so pridne delavske roke poleg trdega dela v tovarnah udarniško obnavljale porušene planinske domove in gradile nove planinske postojanke, v katerih so se ob nedeljah in praznikih poselili in sprostiti. Tudi velenjski rudarji in planinci so po vojni obnovili dom na Kozjaku, do katerega so pred leti speljali še novo cesto, ki služi tako planincem, kakor okoliškim kmetom za povezavo z dolino.

Šoštanjki usnarji in planinci so si namesto Smrekovca v stari Jugoslaviji, katerega požgane temelje so prepustili planincem iz Črne, zgradili nov dom na Slemenu. Ob lepi vijugasti gorski cesti, ki je do Zavedenj že asfaltirana in preko prelaza Sleme-Sentvid, povezuje štajerski Šoštanj s Črno na Koroškem, so v letih 1951/52 gradili za tiste čase moderno planinsko postojanko s prelepim razgledom po okoliških planinah in Savinjski dolini. Vsekaror je največ zasluga za postavitev tega doma imel kolektiv Tovarne usnja in takratni direktor ter dolgoletni predsednik Planinskega društva Šoštanj, prvoborec tovariš Andrej

Stegnar, po katerem so dom tudi poimenovali. V letih nenenehne razvoja, še posebno avtomobilizma, je bilo nujno potrebno pri Andrejevem domu zgraditi še depedanso z večjo zmogljivostjo prenočišč. V bližini med vojno porušenega Šentvida pa si je tudi kolektiv termoelektrarne Šoštanj zgradil svoj manjši dom, ki ga ravnokar obnavljajo in upajo, da bo 1. maja že sprejel prve obiskovalce.

Andrejev dom na Slemenu, ki je bil nekaj časa zaprt zaradi nujnih adaptacijskih del, bo 1. maja gostitelj več sto delavcev in planincev, ki se bodo udeležili prvomajске proslave. Dom je v upravljanje prevzel kolektiv tovarne usnja Šoštanj in na predlog Planinskega društva Šoštanj, ki slavi letos 70-letnico svojega obstoja, pripravil tudi skupen program proslavljanja 1. maja, ki bo ob 11. uri pred Andrejevim domom. Da bi se lahko čimveč ljudi udeležilo proslave, bo 1. maja ob 9. do 10. ure brezplačen avtobusni prevoz z Glavnega trga na Sleme.

Ze na predvečer bodo taborniki oddreda Pustega gradu iz Šoštanja na jasi pred domom pripravili taborni ogenj s krajšim kulturnim programom. V slemem domu pa bo zvečer za razvedrilo in zabavo planinski ples. Na dan 1. maja bo pri programu sodelovala godba na pihala Zarja, pevski zbor Tovarne usnja in recitatorji. Ob tej priložnosti bo tudi krajši govor o pomenu 1. maja, spregovoril pa bo tudi predstavnik Planinske zveze Slovenije, ki bo šoštanjskim planincem podelil plaketo in priznanja. Vsekaror bo to veličastna delavska in planinska manifestacija, kakršne že dolgo ni bilo v naši dolini.

Po kulturnem programu bo piknik, za ples in dobro voljo na prostem pa bo igral instrumentalni ansambel Ritem. Pokroviteljstvo nad to osrednjo prvomajsko proslavo, združeno s 70-letnico PD Šoštanj, je z velikim razumevanjem prevzel kolektiv Tovarne usnja Šoštanj. Upajmo, da se bo tega srečanja udeležil tudi naš častni predstnik tovariš Andrej Stegnar, ki živi sedaj v Ljubljani. Kolektiv Tovarne usnja in PD Šoštanj vabita vse delovne ljudi, da se v čimvečjem številu udeležijo veličastne prvomajске proslave pri Andrejevem domu na Slemenu.

V. KOJC

VSAM MESEC
OD 12. DO 16. V MESECU
ORGANIZIRA

BLAGOVNICA

STANDARD

V SODELOVANJU Z DRUGIM ENOTAMI
V PASAŽI BLAGOVNICE

MALI SEJEM

RAZPRODAJE

GOSPODINJSKIH STROJEV
RADIOFONI
IN OPREME

Rok Klemenšek

Koroško sva pričela z organiziranjem mladine. Sredi leta 1943 je bila v Matkovem kotu ustanovljena mladinska organizacija. Samo nekoliko kasneje je bila ustanovljena druga mladinska organizacija v Robanovem kotu. Člani obeh mladinskih organizacij so bili jeseni 1943 sprejeti v SKOJ. To je bilo skupaj osem skojevk. Septembra 1943 je bil ustanovljen v Podolševi še en SKOJ-evski aktiv. Junija 1944 se je večje število mladink združilo v vaški aktiv SKOJ-a za Solčavo. Konec julija 1944 pa je bil v Solčavi ustanovljen še drugi odbor Osvobodilne fronte, ki je imel v svojem okviru že tudi civilno sodišče.

Trdno smo bili prepričani v našo skupno zmago in to nam je dajalo poleta ne glede na žrtve, ki smo jih že imeli in ki so bile še pred nami. Še danes imam v ušesih stavek iz pisma, ki sem ga pisal ob odhodu: Vsi odpotujemo daleč na Koroško čez Dravo, da oznamimo tudi Koroščem, ki so za Celovcem, da se bliža dan svobode in združitve vseh Slovencev.

● TEODOR JELEN

Okolje smo hitreje menjali kot zavest

Vse dobro smo si še ob lanskem prvomajskem praznovanju zaželeli drug drugemu in vsem skupaj. Ob spominih na preteklost in sedanjost smo ob 1. maju stalno poudarjali in želeli nam vsem lepšo prihodnost, kot so jo imeli naši predhodniki. Zvrhan koš prvomajskih želja lahko še naštejemo, vendar bi se rad ob letošnjem delavskem prazniku dotaknil naše notranjosti, naše zavesti, ki je še vedno preveč razdvojena. Ob ta problem pa bi rad navezal tudi stabilizacijo političnih in gospodarskih razmer.

Iz leta v leto ugotavljamo, da smo dosegli take in drugačne uspehe, zgradili to, uresničili drugo itd. Pa vendar si ob tem upam trditi, da smo hitreje menjali naše okolje, kot našo zavest. Vse prevečkrat smo v načelu sicer širokogrudni ustvarjalci novega, individualno ali skupinsko pa tudi prevečkrat le potrošniki uspešnega. Ali niso prav naša stabilizacijska prizadevanja odraz te razdvojenosti? V načelu vsi sprejemamo enotne sklepe, ki bi naj pomagali k hitrejšemu razvoju, v praksi pa iščemo poti, kako jih bomo obšli, ker je to trenutno bolj donosno. Stabilizacija gospodarstva je tako nenadejano odvisna od naše morale, od naše odgovornosti, od preobrazbe naše miselnosti in od naše doslednosti. Doslednost pa je beseda, ki je bila zadnje čase mno-

gokrat izrečena, pa vendar marsikdaj neuresničena. Bržkone je eden izmed vzrokov tudi v tem, ker si doslednost vsak po svoje predstavlja.

Veliki naslovi v časopisih in argumentirane besede po radiu in televiziji nas svarijo pred investicijsko nedisciplino, ki že spominja na anarhično divjanje, na nemogoč porast življenjskih stroškov, cen, itd. Seveda ob vsem tem govorimo tudi o odgovornosti, o sankcijah in o političnih pritiskih, ki jih bodo občutili tisti posamezniki ali skupine, ki ne bodo spoštovali norm, sprejetih v naših najvišjih predstavniških in političnih telesih. O vseh teh anomalijah je tekla tudi razprava na VII. kongresu Zveze komunistov Slovenije in prav je, da se ob taki priložnosti, kot je 1. maj opozori tudi na vlogo delavca — samoupravljalca in da se mu ob tem da tudi večja pooblastila. Nova ustava SFRJ in SRS delavskemu razredu ta pooblastila daje, zadnje volitve temeljnih delegacij pa so za prvi konkreten korak.

Bitki za popolno osvoboditev delavskega razreda in za drugačno družbeno stvarnost, ki se bo zavestno odrekla nasilju in izkoriščanju, še ne vidimo konca niti v svetovnem merilu, pa tudi ne pri nas. Pri nas se ta bitka bije v uresničevanju družbe-

nega koncepta samoupravljanja in v nastajanju novih socialističnih odnosov med ljudmi. Kot vsa revolucionarna borba delavskega razreda zadnjih 100 let tudi naša današnja borba za samoupravljanje potrjuje spoznanje, da proces spreminjanja sveta, ki samoupravljanje tudi je, ne priznava avtomatizmov, temveč samo zavestno množično akcijo in prakso. Ta praksa pa prepostavlja zavest posameznika, razreda in množice nenehno spoznavanju današnjih možnosti in spoznavanju potrebnega ravnanja in spoznavanju predpostavk in preteklosti, na katerih temeljijo naše današnje delovanje in zavest o posledicah, ki jih to delovanje ustvarja za prihodnost.

In tako si želimo ob letošnjem 1. maju, da bi vsi skupaj prisluhnili željam po redu in disciplini. Marsikje bomo lahko zasledili odmev naših želja. Tam, kjer pa na ta poziv ne odziva, pa bo potrebno s trdo roko delavskega razreda vzpostaviti red in stabilizacijo. Tako, kot za vse organe sindikatov, tudi za Občinski sindikalni svet Velenje tu ni dileme.

Naj ob 1. maju 1974 nazdravim vsem delovnim ljudem občine Velenje in jim zaželim v imenu Občinskega sindikalnega sveta Velenje prijetno praznovanje.

● FRANC GORNJAK

Na začetku novega obdobja

S sprejetjem nove ustave, tako zvezne kot republiške, se je začel krog razprav o vseh pomembnih družbeno ekonomskih odnosih, to je o novih kvalitetah v naši socialistični skupnosti. Pomembno vlogo je dobil delovni človek v združenem delu, saj je nova ustava ustvarila pogoje za dejansko vključevanje delovnega človeka v vsa področja kjer dela, živi in ustvarja.

Če pogledamo samo, kakšen je položaj delavca v združenem delu, lahko ugotovljamo, da smo na začetku novega obdobja, v katerem bo delovni človek dejansko odločil o vseh rezultatih svojega dela (delitev dohodka, delitev osebnih dohodkov, samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje o skupni in splošni porabi je ob tem zelo pomemben korak), nadalje o gospodarjenju z družbenimi sredstvi, o pogojih dela, o načinu poslovanja — skratka o vsem, kar se v organizacijah združenega dela dogaja.

program izobraževanja in usposabljanja delegatov za opravljanje pomembne in odgovorne naloge, ki je pred njimi.

Hkrati s pripravami na volitve je tekla v sindikatih razprava o „sindikalski listi“. Po tehtnih in vsebinskih dopolnitvah in spreminjalnih predlogih je bila v mesecu marcu tudi sprejeta. S tem pa je sindikat prevzel obvezo, da v sleherni temeljni organizaciji združenega dela dobi „sindikalska lista“ svoje mesto v internih aktih že v letošnjem letu. Tu bo potrebno še veliko sodelovanje na področju občine, regije kot tudi znotraj posameznih dejavnosti, kjer bodo določbe „sindikalske liste“ vnašali tudi v samoupravne sporazume.

Z ustanovitvijo temeljne telesnokulturne skupnosti in z družbenim dogovorom o financiranju telesne kulture so podani tudi pogoji za razmah rekreacije, kateri smo doslej posvetili le malo pozornosti. Zraven že ustaljenih in tradicionalnih delavskih športnih iger na področju občine, v regiji in panogah je potrebno razširiti še druge oblike, kakor razna „trim“ tekovanja, kolesarjenje, plavanje in smučanje itd. Z večjimi finančnimi sredstvi in predvsem s pravilnim pristopom lahko dosežemo na tem področju velike rezultate, ki se morajo odražati predvsem v množičnosti, saj je krepitev telesne in psihične sposobnosti človeka tudi pomemben dejavnik pri delu na delovnem mestu, kakor tudi za uveljavljanje koncepta vseživljenske obrambe.

V zvezi z reorganizacijo sindikatov so te dni konference sindikatov po panogah, prav tako pa v vseh osnovnih organizacijah sindikata ustanavljajo aktivne mladih delavcev.

Ob prazniku dela — 1. maju, ki ga vsi delovni ljudje praznujemo kot delavski praznik, lahko še enkrat izpričamo svojo revolucionarnost, enotnost in solidarnost ob pomembnih delovnih zmagah s pogledom na še boljši jutri, ki ga gradimo v naši samouprani socialistični skupnosti bratskih jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Vsem delovnim ljudem v občini Slovenj Gradec pa v imenu Občinskega sindikalnega sveta Slovenj Gradec najlepše želje ob prazniku dela — 1. maju!

● HUBERT HERČEK

ZA LEPŠI JUTRIŠNJI DAN

Kakšna sta v tem trenutku vloga in položaja sindikata v združenem delu?

„Položaj in vloga sindikata v združenem delu sta v tem trenutku zelo pomembna. Zelo pomembna sta zaradi tega, ker se delavci organizirani v sindikat kot najširšo organizacijo delavcev prizadevajo za uresničevanje socialistični samoupravnih odnosov in odločilno vlogo delavcev pri upravljanju družbene reprodukcije, za uresničevanje interesov in samoupravnih pravic delavcev na vseh področjih dela in življenja, za zagotavljanje enakopravnosti delavcev pri združevanju dela in sredstev, pridobivanju in delitvi dohodka in pri odločanju skupnih meril za delitev po rezultatih dela. Pomembne so naloge, ki jih imamo pri samoupravnem povezovanju in združevanju različnih področij družbenega dela, razvijanju proizvodnih sil družbe in večanju produktivnosti dela, samoupravnem

usklajevanju posamičnih, skupnih in splošnih družbenih interesov. Pridobivanje višje izobrazbe in usposobljenosti delavcev je ena od izredno konkretnih nalog, ki bo nedvomno opredeljevala vlogo in pomen sindikatov v združenem delu. Enako lahko opredelimo tudi skrb za delovanje delegatskega sistema in delovanje sistema informiranja. Vse te naloge so na eni strani dolgoročne značaja, na drugi strani pa zelo konkretne. Iz teh nalog bodo morali izhajati naši dolgoročni in tudi konkretni akcijski programi.“

Katere so konkretne naloge vašega občinskega sindikalnega sveta in osnovnih organizacij sindikata?

„Če govorimo o konkretnih nalogah, potem ne moremo v nobenem primeru mimo stvari o katerih je tekla beseda v okviru prvega vprašanja. Vse naloge sindikatov, ki jih opredeljuje ustava, so torej konkretne in jih

je potrebno realizirati. Verjetno je težko reči katera od njih je najbolj aktualna. Vse so zelo aktualne. Morda bi veljalo postaviti v ospredje delovanje delegatskega sistema in družbeno dogovarjanje ter samoupravno sporazumevanje. Izpostaviti je potrebno tudi to, da se moramo kar najhitreje organizirati tako, da bomo lahko s svojo organizacijo ter oblikami in metodami

dela zagotavljali to kar zapisali v ustavnih dokumentih in samoupravnih aktih in temeljnih organizacijskih načelih dela.“

Vaša osebna poslanost nom sindikata, oziroma delovnim ljudem?

„Vsem članom sindikalnega sveta in delovnim ljudem v naši občini bi v tem trenutku želel največ delovnih uspehov, uspešnih delovnih organizacij in principov, da smo jih sprejeli. Prepričan sem, da v največji meri od naših zavisi, kako se bodo v dnevem delu in življenju zirala ustavna načela. Lepši dan zavisi predvsem samih. Vsa naša snovanja, misli in dela mora biti v smeri povečanja naših vodnih sposobnosti, večnomičnosti in produktivnosti ter samoupravne organiziranosti in tvornosti v vseh sred-

● HELENA POLENIK — JELKA

SKROMNA IN DELAVNA

Helena Polenik — Jelka je te dni dopolnila 60 let. Poznajo jo po vsej Mislinjski dolini, pa tudi na Koroškem, kot aktivistko, partizanko in prizadevno družbeno-politično delavko.

Odločili smo se, da predstavimo eno od tistih naših žena, ki so že od svojih mladih let našle svoje mesto tudi v družbeno-političnem delu. S tem so svojim gospodinjstvom, materinskim in poklicnim dolžnostim že zelo zgodaj dodale še četrto, verjetno najmanj hvaležno področje.

Helena Polenik, v Mislinjski dolini jo bolj poznajo kot Jelko, je eden najstarejših aktivistov v občini Slovenj Gradec. Že zelo zgodaj se je vključila v napredno delavsko gibanje in je že več kot tri desetletja članica Zveze komunistov. Zato tudi ni slučaj, da je bila kot aktivistka vključena v narodnoosvobodilno gibanje že leta 1941.

Vseskozi doslej, pa tudi še dandanes, je bila povezana z dogajanjem v okolju, kjer

živi in dela. Vseskozi doslej je ostala skromna in delavna, pa čeprav je doživela v življenju prenekatere neprijetnosti. Pred tremi leti pa je številnim državnim odlikovanjem in drugim odličjem priložila še novo — za svoje nesebično delo je dobila Srebrno priznanje Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Za dolgoletno politično delo Helene Polenik so značilna štiri obdobja. Delo v stari Jugoslaviji, leta ljudske revolucije, aktivnost po osvoboditvi in zdajšnje delo

v družbeno-političnih organizacijah in skupnosti. Pri tem je treba omeniti, da je bila Jelka tudi odbornica Skupščine občine Slovenj Gradec zadnjega sklica.

Z iznajdljivostjo in ob pomoči sodelavcev je Helena Polenik izvrševala številne naloge, kakršne je dobila. Seveda pa samo iznajdljivost, posebej še v letih narodnoosvobodilnega boja, ne bi bila dovolj, če ne bi imela še zvrhano mero drznosti in poguma ter če ne bi bila pripravljena prav na vse.

Helena Polenik izhaja iz delavske družine. Po končani osnovni šoli je bila nekaj časa doma, nato pa je delala pri več zasebnikih. Pred vojno jo je pot zanesla na planinsko postojanko na Kremžarici, kjer se je zaposlila.

V odporniško gibanje se je vključila že takoj prvo leto, vzdrževala pa je povezavo med Mariborom in Celjem. To delo je opravljala vse do vstopa v NOV aprila 1944. leta. Kot vneto zagovornica revolucionarnega duha je Jelka zelo uspešno delovala na terenu, zato so jo kmalu potem, ko se je pridružila partizanom,

vključili v Okrajni odbor Osvobodilne fronte Dravograd, nato pa še v Okrožni odbor Osvobodilne fronte Dravograd. Vodstvo Osvobodilne fronte pa ji je upalo tudi pomembno delo med ženami, saj je bila izvoljena za sekretarko Okrožnega odbora AFŽ Dravograd. Bila pa je tudi članica okrožnega vodstva Komunistične partije. Vse te dolžnosti je opravljala do osvoboditve.

Aktivno delo Jelke pa z mogoč partizanskega orožja že ni lelo ni končano. Preobrnjena bil seznam vseh dolžnosti, ki jih opravljala ta predana žena, aktivistka v teh letih. Vendar jih je treba nekaj najpomembnejših tudi naštet. Bila je predsednica okrajnega sindikalnega sveta, pri čemer je delala predvsem pri organiziranju in ustanavljanju sindikatov, bila je odbornica Glavnega odbora AFŽ Slovenije in Zadržne zveze. Ob ustanovitvi organizacije Zveze združenih borcev NOV je bila dalj časa članica okrajnega odbora Zveze NOV, prav tako pa tudi članica občinskega odbora ZZZ NOV. Dvakrat pa so jo občani izvolili tudi za občinsko odbornico.

Helena Polenik — Jelka Trobelj pri Slovenj Gradcu ni li, pred vojno, v času revolucije ter pri graditvi in utrjevanju socialistične samoupravne skupnosti ni ostala na polni Obiljube, ki jo je dala Komunistični partiji in Osvobodilni fronti, ni nikoli pozabila!

vorna naloga, ki smo si jo zadali, posebno pa je velika odgovornost na vseh družbeno političnih organizacijah, da to v čimkrajšem času izpeljemo in ustvarimo to, kar smo v ustavi zapisali.

Z letošnjimi volitvami smo na vseh ravneh uresničili načelo delegatskih odnosov. Sama politična dejavnost, katere nosilca sta bila Zveza sindikatov in Socialistična zveza ob sodelovanju Zveze komunistov, je v vseh fazah priprav na volitve in ob samih volitvah dosegla takšno širino in demokratičnost, ki nam zagotavlja, da so izvoljene delegacije zares najboljše, da bodo znale zastopati interese delavcev kakor tudi interese širše družbeno politične skupnosti. Velike naloge pa nas čakajo pri izobraževanju in usposabljanju delegatov. Skupaj z Delavsko univerzo Slovenj Gradec bo pripravila komisija za izobraževanje pri Občinskem sindikalnem svetu Slovenj Gradec

STANDARD ZAPOSLENIH

V četrtek, 4. aprila je bila v tovarni gospodinjke opreme Gorenje volilna konferenca osnovnih organizacij sindikata. Konferenca se je udeležilo 180 delegatov iz vseh desetih temeljnih organizacij združenega dela TGO Gorenje. Med gosti so bili predstavniki podjetja Varstroj Lendava, tovarne Gorenje Muta in predstavnik Obč. sind. sveta Velenje.

Po obširnih poročilih, ki so zajela dejavnost sindikalne organizacije v zadnjih treh letih, so se številni člani oglasili k razpravi. Največ skrbi so v zadnjih letih posvetili osebnemu in družbenemu standardu zaposlenih. Lani se je 183 družin vselilo v nov stanovanjski blok v Velenju. Letos bosta vseljiva dva bloka s 177 stanovanji, načrtujejo pa še nadaljnjih 178 stanovanj. V tovarni skrbijo za standard človeka v okolju, v katerem dela in živi. Torej se zavajajo, da morajo delati dobro. Zato mislijo na jutrišnji dan. Poudarjeno je bilo, da v združitvah ne iščejo enostranskih koristi, temveč morajo stremeti k temu, da bi imeli delavci Gorenja in delavci priključenih podjetij večje koristi.

Pri sindikatu že vrsto let uspešno deluje tudi blagajna vzajemne pomoči. Trenutno koristi posojilo te blagajne kar 1610 članov.

Na konferenci so sprejeli spo-

razum o novi organizaciji dela sindikata v Gorenju. Osnovne organizacije sindikata imajo organizirane v vsaki temeljni organizaciji združenega dela.

Te imajo tudi svoje izvršne odbore. Po pet delegatov iz vsa-

ke TOZD bo tvorilo konferenco organizacije sindikata na ravni podjetja. Konferenca je stalni odbor, ki ima svoje predsedstvo s 13 člani. Za predsednika je bil izvoljen Valter Cimperc, podpredsednik je Harold Karner, tajnik pa Miro Travner. Izvolili so odbor blagajne vzajemne pomoči, odbor za rekreacijo in šport ter odbor za kulturo. V svet sindikata združenega podjetja Gorenja so izvolili tri člane.

Delegati na volilni konferenci sindikata Gorenja

● VII. KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV SLOVENIJE – NOVA SPODBUDA

Nemudoma akcijske programe

V zadnjih dneh so se začeli v okviru vseh organizacijskih oblik Zveze komunistov prvi razgovori o pripravi akcijskih programov za uresničevanje vseh tistih nalog, ki izhajajo iz dokumentov VII. kongresa Zveze komunistov Slovenije. Podrobneje se bodo dogovorili o izdelavi teh akcijskih programov na seminarju, ki ga bo pripravil komite občinske konference ZK Velenje za sekretarje organizacij, oddelkov in aktivov ZK iz Šaleške doline.

Enotno mnenje komunistov in delovnih ljudi iz naše občine je, da je določil zadnji delovni dogovor slovenskih komunistov dokaj jasne naloge, ki so pred Zvezo komunistov in pred vsi naprednimi silami naše

družbe v tem trenutku, zaradi česar je potrebna in nujna takojšnja akcija. Uresničitev teh nalog pa bo odvisna posebej še od usposobljenosti komunistov, da premagujejo odpore in da z organiziranimi akcijami pristo-

pijo k uresničevanju posameznih nalog. Zato bo v prihodnje usposabljanje komunistov v središču pozornosti. Tega se zavajajo tudi v Velenju. Zadnji ponedeljek je tako že začel z delom prvi oddelek politične šole, po prvomajskih praznikih pa bo steklo tudi delo drugega oddelka. V politično šolo bodo skupaj vključili okrog 100 članov ZK, predvsem novospreglatih. Pripravljajo pa tudi še druge oblike izobraževanja in usposabljanja komunistov.

● V RUDARSKEM ŠOLSKEM CENTRU

RDEČE KNJIŽICE

Na rudarskem šolskem centru Velenje je bila v petek, 19. aprila prisrčna slovesnost, na kateri so slovesno podelili članske izkaznice 45 komunistom, ki so jih pred tem v osnovnih organizacijah sprejeli v zvezo komunistov.

Na svečanosti je spregovoril sekretar sveta ZK na RŠC Peter Robida. Prikazal je kratek raz-

voj zgodovinski partije oziroma zveze komunistov ter spregovoril o njeni vlogi in pomenu in liku komunista. Zatem so se sekretarji posameznih osnovnih organizacij podelili izkaznice ter spominska knjižna darila novim komunistom, od tega 22 mladim učencem.

Novim komunistom je ob sprejemu čestital tudi politični

sekretar občinskega komiteja ZK Franjo Koruša ter jim zaželel, da bi kot komunisti na šoli in izven nje čimbolj plodno in uspešno delali. S tem sprejemom je na rudarskem šolskem centru zdaj že 224 komunistov. Medtem pa v organizaciji mladih komunistov že tečejo priprave za sprejem novih komunistov za dan mladosti.

KDAJ OBREŽNI ZID

V Paki ob cesti Velenje-Slovenj Gradec stojita hiši dveh Francev: Vetrha in Vovka, takšnih ali podobnih hiš je v kraju, ki je približno dva kilometra oddaljen od Velenja, še več. Res pa je, da menda drugi nimajo tako hudih problemov s Pako, kot ti dve družini. Hiši sta namreč stisnjeni med cesto in reko, ki zlasti ob hudih nalivih pokaže ostre zobe. In te je že večkrat. Nazadnje ob lanskih poplavih, ko se je kot za šalo razlila prek korita in odrezala od sveta omenjeni domačiji.

Ko smo pred nedavnim obiskali upokojenega rudarja Franca Vovka na domu, smo zvedeli, da je že lepo število pism poslalo na vodno skupnost NIVO Celje s prošnjo, da bi napravili obrežni zid, vendar po osmih letih moledovanja še ni naletel na odprta ušesa. „Samo obljublajo, nikogar pa ni, ki bi te obljube uresničil,“ je dejal.

V zadnjem pismu, ki ga je dobil, ga vodna skupnost seznaja, da so takoj po lanskih poplavih opravili čiščenje korita ob zgradbah, da je v gradnji prag, ki bo preprečeval stalno zapiranje korita. In naprej: Za dokončno rešitev bi bilo treba nujno zgraditi tudi obrežni zid kot predvidena projekt, izdelan leta 1970. Za to pa v tem letu nimamo denarja. Zato vodna skupnost predlaga, da je potrebno ponovno sklicati vse „zainteresirane“, da bi se dogovorili o sofinanciranju del. Sestanek naj bi sklicali na kraju samem skupščina občine Velenje (?).

In če do razprave na kraju samem ne bo prišlo, če vodna skupnost tudi prihodnje leto ne bo imela denarja, bo družinama še naprej grozila vodna stihija. Še naprej bo ogroženo zidovje dveh hiš, s tem pa tudi življenje dveh družin.

● Prve seje vseh zborov občinskih skupščin

V ponedeljek, 29. aprila, bodo po vsej Sloveniji prve seje delegatov zborov združenega dela, zborov krajevnih skupnosti in družbeno političnih zborov občinskih skupščin. Zasedale bodo tudi občinske skupščine v Slovenj Gradcu, Dravogradu in na Ravnah na Koroškem. Na sejah bodo izvolili predsednike in podpredsednike občinskih skupščin, predsednike in člane občinskih izvršnih svetov, izvolili delegate za 1. zasedanje Skupščine SR Slovenije ter glasovali o listah kandidatov za člane Predsedstva SR Slovenije ter za delegate v Zvezni zbor Skupščine SFRJ.

● Obisk mladih iz Gornjega Milanovca

1. maja prispe v središče Milske doline na obisk skupina 20 mladincev iz pobratene občine Gornji Milanovac. Mladi, ki jih je povabilo občinsko vodstvo Zveze mladine, bodo preživeli v Slovenj Gradcu in na Koroškem tri dni, bodo pa gostje družin iz Slovenj Gradca.

● Danes referendum v Novi opremi

V Tovarni oblažinjene pohištva „Nova oprema“ Slovenj Gradec je danes referendum, na katerem zaposleni odločajo o vključitvi v Združeno podjetje Gozdarstvo in lesna industrija Slovenj Gradec. Zaposlenim želijo zagotoviti večjo socialno varnost, prav tako pa tudi hitrejši razvoj te temeljne organizacije združenega dela. To pa bodo, ob uspelem izidu glasovanja, dosegli z vključitvijo v GLIS Slovenj Gradec. Računajo na občutno povečanje vrednosti proizvodnje, prav tako pa tudi na odprtje več deset novih delovnih mest.

● Mozirski pionirji pričakujejo Kurirčkovo pošto

V občini Mozirje se pionirji vseh šol pripravljajo na sprejem „Kurirčkove pošte“, ki jo bodo 26. aprila sprejeli pri Gozdni šoli v Lokah. Po proslavi v osnovni šoli Mozirje bodo pionirji vložili v torbo pismo z najboljimi željami predsedniku Titu za njegov in njihov praznik in s Kurirčkovo pošto krenili 29. aprila v Lepo novo, kjer bo miting.

Kurirčkova pošta bo potovala s kurirji nato še v Šmihel, v Žekovec, kjer jo bodo sprejeli rečki kurirji in jo v Odovcih predali svojim sovrstnikom iz Ljubnega. Po krajšem mitingu v Radmirju nadaljuje Kurirčkova pošta svojo pot še v Gornji grad, v Novi Štifti pa jo predajo kurirji 7. maja na Črncu kurirjem občine Kamnik.

● Folkloristi dobili prostore

Šaleška folklorna skupina je po treh letih vendarle dobila prepotrebne prostore. Kulturna skupnost Velenje je namreč pred nedavnim kupila od Vegrada kletne prostore na Prešernovi cesti. Tako je po dolgem času vendarle rešen problem bodočega vzdrževanja in ohranjanja dragocenih narodnih noš, ki so jih imeli doslej spravljene v vlažnih prostorih v kulturnem domu. Poleg prostora za garderobo, v katerem je zdaj 200 narodnih noš iz Slovenije ter drugih republik in pokrajin, je tudi klubski prostor ter pralnica.

Pri opremi prostorov so pomagali tudi RLV, Gorenje in Vegrad.

Venčeslav Svoltjak

Stane Prašnikar

V Selu gradi Vegrad nov obrat

Gradbeno industrijsko podjetje Vegrad Velenje pripisuje v njem razvojnem programu do leta 1980, ki je usklajen s ednjeročnim razvojnim načrtom velenjske občine, velik poudarek razvoju gradbene industrije. Da bi kolektiv, ki je enakovreden konkurent vsem gradbenim podjetjem v zavi tako glede obsega in rezultatov poslovanja kot tudi v opravljenih del, čim bolj uspešno uresničil zastavljene vloge, so lani po temeljiti preučitvi takratnega stanja in razvojnih usmeritev ustanovili dve temeljni organizaciji združenega dela (gradbena industrija in gradbena operativna) in moupjavno skupnost skupnih služb. TOZD gradbena industrija sestavlja dve delovni enoti Selo in Oljka.

Venčeslav Svoltjak, v.d. direktorja TOZD gradbena industrija je povedal, da imajo v Selu naslednje obrate: peskolom, paracijo, betonarno, vemont in betonsko galanterijo. smont je nov obrat, v katerem bodo začeli proizvodnjo z gradnjo hale, ki jo prav zdaj gradijo. Delovna enota Oljka zajema obrat kamnolom TUFa v Gorenju ter apnenico v dgori.

V Vegradu so se odločili, da bodo v letih 1973/74 vložili ana sredstva za izgradnjo oziroma obnovo omenjenih obra-

V. Za obrata betonarna in apnenica so kupili letos novo betonarno z zmogljivostjo 50 kubičnih metrov gotovega betona na uro. Skupaj z že obstoječimi zmogljivostmi bodo tako proizvedli na uro skoraj 90 k.m. betona. S tem do zadovoljili vse svoje potrebe po betonu, pa tudi zahtevanost kupcev. Edini problem, ki nastaja s proizvodnjo cement, ki ga našem trgu primanjkuje.

Obrat betonske galanterije bo poleg stare proizvodnje stonskih zidakov in cevi, jamskih lokov idr.) vključeval li nov program – proizvodnjo teraco armiranobetonskih antažnih stopnic in okenskih polic. Kot je poudaril dipl.

Venčeslav Svoltjak bo Vegrad prvo podjetje v Jugosla-

kjer bo nova proizvodnja potekala na in d r u s t r i j s k i način. leto bodo izdelali 50 tisoč tekočih metrov stopnic in enskih polic, kar bo pokrilo 50 odstotkov slovenskih treb po teh izdelkih. Zaradi velikoserijske industrijske izvodnje bodo ti Vegradovi proizvodi cenejši od sedanjih, jih izdelujejo na obrtniški način. Redna proizvodnja v tem ratu bo predvidoma stekla konec maja.

V obratu vemont, kjer bo proizvodnja stekla predvidoma lja, bodo izdelovali armiranobetonske in prednapetonske elemente za sestavo industrijskih hal, telovadnic, ovin, športnih hal, skladišč itd. Ti objekti oziroma konakcije se odlikujejo po izredno lepem arhitektonskem izdu, hitri in poceni izgradnji ter veliki prilagodljivosti glede pona in namembnosti uporabe.

DE OLJKA

Potem ko se je Oljka sredi lanskega leta pripojila k Vegraso v zvezi s sanacijskim programom obnovili kamnolom obratu apnenica, kjer lahko proizvedejo danes že 60 k.m. nih apnenčevih agregatov ter 55 ton apna na dan. V kam-lomu TUF pa proizvajajo drobljenec, ki služi za dodatek v ustrijci cementa. Na dan ga proizvedejo 700 ton.

Stane Prašnikar, vodja poslovne enote Oljka pa je spregotudi o teževah, ki jih imajo. Zaradi širjenja obratov enjo preseljevati posamezne družine kar je povezano s pre-njimi stroški. Tako jih bo preselitev kmeta Polaka v lgori, ki mu gradijo novo hišo z gospodarskim poslopjem, ala kar 85 starih milijonov.

Poleg teh in drugih stroškov, ki nastajajo v zvezi s enjem industrije v Gorenju ter urbanizacijo Šmartnega ob i pa Vegrad ni gluha za potrebe krajevnih skupnosti Šmart-ob Paki. Že letos bo finančno pomagal pri asfaltiranju te Šmartno – Podgora.

PRVOMAJSKI MOZAIK ŽELJA IN HOTENJ

ANTONIJA RAZDEVŠEK, strojepiska: „Obiskujem večerno šolo in me po praznikih čakajo izpiti. Zato bom morala proste dni izkoristiti za učenje. Spomnila pa se bom tudi dogodkov izpred več desetletij, ko so se morali delavci z orožjem boriti za svoje pravice in pri tem svoj pravičen boj plačali s krvjo. Moja največja prvomajska želja je, da bi bilo čimveč humanosti in razumevanja med ljudmi.“

MAKS MOTALN, rudar kopač: „Prvi maj bom s svojimi sodelavci proslavil z delovno zmago v pravem pomenu besede. Naše delo je takšno, da z njim največ do- prinesemo ob praznikih ali drugih prostih dneh, saj opravljamo razna vzdrževalna dela. Tudi za te praznične dneve imamo že določeno nalogo in prizadevali si bomo, da jo bomo uspešno opravili. Žena in otroci pa bodo prvomajske praznike preživel pri sorodnikih.“

IVAN JAKOP, rudar: „Včasih smo prvi maj praznovali v čisto drugačnih okoliščinah kot danes. Pred vojno še zdaleč ni bila tako velika skrb posvečena delavcem kot danes, ko živimo v svobodi in miru, v bratstvu in enotnosti. Niso bili redki dnevi, ko nismo imeli dela. Zato je bil tudi zaslužek slab, da smo se komaj preživljali. Danes pa je čisto drugače. Delo je za vsakega, le če hoče delati. Delavci smo sami gospodarji svojega dela.“

VIKTOR KOLAR, skladiščnik GLIN Nazarje: „Že ime Praznik dela me navdušuje, ker vem, da ga praznuje lahko samo delavski razred. Zadnje čase pogrešam tistega vzdušja ob prvem maju kakršno je bilo značilno včasih, ko smo se nanj pripravljali že mesec dni prej. Ob prvem maju se spominim tudi na vse tiste delavce, ki so brezposelni ali pa so še vedno izkoriščani in jim želim, da bi si tudi oni lahko izborili to kar smo si mi, to je svobodno, samoupravno družbo, kjer je vsak enak med enakimi.“

TONE JUG, natak: „Prvi maj je praznik vsega delavskega razreda, s katerim izražamo svojo napredno miselnost in privrženost samoupravnemu socialističnemu razvoju ter miru med narodi ne glede na njihovo družbeno in socialno razliko. Ob tem mednarodnem prazniku dela ter prazniku solidarnosti si želimo, da bi se vsi delavci sveta rešili izkoriščanja in slavili svoj praznik srečni, zadovoljni, svobodni, zavedajoč se, da niso izkoriščani.“

MIRO SITER, strojni tehnik: „Na ta pomemben dan se vedno spominjamo mračnih dogodkov v Chicagu leta 1886, ko je več delavcev, ki so s stavko opozorili na težke delovne pogoje, padlo pod streli izkoriščevalskega razreda. Prav tako se v teh dneh, ko slavimo tudi obletnico ustanovitve OF, spominjamo naše revolucionarne borbe in srečni smo, da lahko te sadove v sreči, svobodi in miru uživamo. Prav zato je naša odgovornost zelo velika, da vse te pravice, mir, svobodo branimo z orožjem, če bo treba.“

MELITA VOVK, maturantka velenjske gimnazije: „Mesec maj je mesec mladosti. Tudi jaz sem del tisočih, ki so se rodili v svobodi, tisočih, ki odrasčajo in se srečujejo s prvimi uspehi in neuspehi. Pred mano je maturanta. Pravijo, da je to „zrelostni izpit“, po katerem stopiš v pravo življenje – tisto „veliko“. V tem življenju bi rada čimbolj koristila družbi, se vedno borila za pravičnost in enakopravnost. Moj vzor je tovariš TITO. Zaupa mladim in njegovo zaupanje moramo upravičiti, nadaljevati njegovo delo in ohraniti svobodo. Da bodo tudi naši nasledniki vedeli, kaj je mladost – mladost v svobodi.“

Ob prvem maju, prazniku delovnih ljudi pa bi rada stisnila roko vsem, ki se trudijo, da bi s svojim delom ustvarili pogoje za lepše in srečnejše življenje.“

RAFAEL KOLAR, upokojenec: „Po prvi svetovni vojni smo praznovali prvi maj z velikim pompom. Z Rudnika smo odšli v sprejeto proti Šoštanjcu z zastavo socialdemokratske stranke. Nekateri so imeli na prsih tudi nageljne. V Družmirju so nam prišli nasproti šoštanjski delavci in potem smo skupaj šli v mesto, kjer smo nato imeli zborovanje.“

Teh zborovanj je bilo kasneje vedno manj, ker so jih oblasti prepovedale. Navsezadnje prvi maj ni bil več dela prosti dan. Mi pa smo se na dan še vedno sestajali po skupinah in praznovali. Danes je drugače, saj je 1. maj praznik dela, ki ga lahko vsak praznuje.“

DARINKA KROPIVŠEK, učenka 4. razreda: „Prvi maj je praznik dela, ki ga praznujejo vsi delavci. Takrat ne gredo na delo, ampak so doma ali pa gredo na izlete. Vsi se želijo od napornega dela čimbolj odpočiti ter za nekaj dni pozabiti na delo. Praznika naših očetov in mamic se otroci zelo veselimo.“

ANTON KOLENC, tesar: „Prvi maj tudi mi podobno kot drugim praznujemo z veliko pomeni. To je naš narodni praznik delavcev, ki je izraz hotenj in praznika delavskega razreda. Le nji je za nas še toliko večjega pomena, ker ga znujemo neposredno sprejetju nove ustave, zgodovinskega pomena delavski razred.“

KARLA KOLENC, delavka GLIN Nazarje: „Danes delavci res lahko praznujejo svoj praznik. Ponosna sem, da živim v domovini, kjer imajo resnično delavci vso svobodo in sami krojijo svoj jutrišnji dan. V naši samoupravni družbi so tudi ženske popolnoma enakopravne z moškimi in enakopravno z njimi odločajo o vsem in tako skupno z njimi nosijo breme dolžnosti in pravic.“

RUDI JANIČ, šofer: „Kot vsi drugi si tudi jaz želim, da bi mednarodni praznik dela še naprej praznovali v svobodi in miru. Prav tako je moja velika želja, da bi tudi drugi narodi sveta, ki so še zatirani, izbojevali takšne pravice kot jih imamo mi. Sicer pa bom praznik izkoristil za počitek, za kakšen dan pa se bom odpravil tudi na krajši izlet na okoliške hribe.“

VILMA TRUNKL, učenka: „Seveda vem. Prvi maj je mednarodni praznik dela. Tudi mi bomo imeli kar precej prostih dni. Pet skupaj z nedeljo. Preživela jih bom pri teti na kmetiji. K njej na deželo grem zelo rada, ker ima konje in potem mi dovoli, da včasih tudi jaham. Kakšen dan se bom morala tudi učiti, ker bo čez dober mesec že konec šolskega leta.“

KAREL PUNGARTNIK, strugar: „Menim, da 1. maj, mednarodnemu prazniku dela posvečamo danes premalo pozornosti. Premalo je proslav, prireditev, na katerih bi na manifestativen način obeležili ta zgodovinski dan. Podobno kot prejšnje leta, bom tudi letošnji praznik dela preživel zelo slovesno. Že navsezgodaj bo naša godba Zarja zaigrala budnico, zatem pa se bomo odpravili na otvoritev Andrejevega doma na Slemenju.“

EVA LEDERER, kuharica: „Izbrala sem si takšen poklic, ki ne pozna praznikov. Letos bom imela na dan praznovanja prvič po štirih letih prosto. S kolektivom bomo odšli na enodnevni izlet najbrž v Belo krajino. Naslednji dan, drugega pa bom morala spet na delo.“

TILKA APLING, prodajalka tobaknih izdelkov: „Prvi maj praznujem tudi v mladi. Sama se veselim teh prazničnih dni. Z družino bom odšla na rojstni kraj k stari mami. Prepričana sem, da smo imeli zelo lepo, morda še nismo bili skupaj.“